

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, FEBRUARY – VASARIO 8, 2014 • Vol. CV Nr. 15 Kaina 2 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 02-07-14

ŠIAME NUMERYJE:

PLB Lituanistikos
katedrai – 30 m. – 5 psl.

Istorijos užkulisiuose – 10 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Prasidėjo Sočio žiemos olimpinės žaidynės

Sočio padangė nušvito spalvingais fejerverkais.

Sočis (ELTA) – Rusijos Sočio kurorte penktadienį prasidėjo XXII žiemos olimpinės žaidynės. Dvi savaites truksiančioje sporto šventėje dalyvaus 2 900 sportininkų iš 88 pasaulio šalių, tarp jų – Lietuvos. Iki vasario 23-osios bus išdalyti 98 medalių komplektai.

Šventinės atidarymo iškilmės prasidėjo 20 val. 14 min. vietos laiku – užuomina į 2014 metus. Joje reginį kūrė 3 000 artistų. Tradicinius olimpiados atidarymo žodžius ištare Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas. Olimpinę ugnį Fišto stadione uždegė buvo patikėta legendiniams sportininkams – dailiojo čiuožimo atstovei Irina Rodnina ir ledo ritulininkui Vladislavui Tretjakui. Jiems talkino Marija Šarapova, Jelena Isinbajava, Aleksandras Karelinsas bei Alina Kabajava.

Olimpinį himną atliko forte-

Štai ta akimirka – į olimpinį stadioną įžengė Lietuvos sportininkai.

EPA–ELTA nuotraukos

pijono virtuozas Denisas Macujevas, o jį rusų kalba sugiedojo visame pasaulyje garsus rusų sopranas Ana Netrebko. Lietuvos vėliavą visų olimpiados šalių dalyvių parade nešė Deividas Stagniūnas. Žiūrovai pamatė ir kiekvienos olim-

piados šalies-dalyvės teritorijos vaizdą iš kosmoso.

Sočio žiemos olimpinės žaidynės taps brangiausiomis istorijoje. Jos atsieis 37 mlrd. eurų. Dėl teroristų grėsmės Rusija ėmėsi griežiausių saugumo priemonių.

„Švęsk išradingai“

Lietuvai minint 96-ąsias Valstybės atkūrimo metines, Prezidentė Dalia Grybauskaitė visus šalies gyventojus kviečia šią dieną paminėti prasmingai ir išradingai, o taip pat su visa Lietuva pasidalyti šventimo idėjomis ir sukurti bendrą renginių ir iniciatyvų žemėlapi. Originaliausiai švenčiantiems Vasario 16-ąją Prezidentė padovanos Lietuvos trispalvę.

Prisijunkime ir mes prie šio gražaus pasiūlymo, o savo sumanymus ir šventės nuotraukas kartu su lietuviais iš viso pasaulio siųskime adresu: vasario16@lrp.lt.

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

Atsikelkite, vartai platieji, atsidarykite, senovinės durys: garbės Valdovas tegu čia įžengia” (Ps 23, 7), – šie psalmės žodžiai skiriami į Jeruzalės šventovę įžengsiančiam Mesijui. Tačiau kai Mesijas pirmą kartą žengė į Jeruzalės šventovę, po jos skliautais neskambėjo nei giesmės, nei muzika, tik du labai kuklūs Galilėjos žmonės – Marija ir Juozapas – atnešė paaukoti Dievui savo pirmagimį Kūdikį. Pasaulio Gelbėtojas ateina tyliai, beveik nepastebėtas.

Pastebi ir pasitinka tik pamaldieji senelis Simeonas ir pranašė Ona. Simeonas paima Kūdikį ant rankų ir šlovina Dievą: „Dabar gali, Valdove, leisti savo tarnui ramiai iškelti, nes mano akys išvydo tavo išgelbėjimą – šviesą pagonims apšviesti ir tavosios Izraelio tautos garbę” (Lk 2, 29–32).

Senelis Simeonas paskelbė, kad žmonių gelbėjimo darbas jau prasideda ir šis Kūdikis taps šviesa, sklaidysiančia pagoniško gyvenimo tamsą. Tik dar reikės palaukti, kol būsimas Mesijas subręs ir pasiruoš misijai. Evangelistas Lukas trumpai nusako šio Kūdikio brendimą: „Vaikelis augo ir stiprėjo; jis darėsi pilnas išminties, ir Dievo malonė buvo su juo” (Lk 2, 40).

Apie ką kalba Jėzaus paaukojimas? Apaštalas Paulius rašo: „Jis (Jėzus) visu kuo turėjo tapti panašus į brolius, <...>kad būtų gailestingas ir ištikimas Dievui vyriausiasis kunigas ir galėtų permaldauti už žmonių nuodėmes” (Žyd 2, 17). Izraelitai už savo nuodėmes aukodavo Dievui deginamąsias atnašas. Dabar pats Dievo Sūnus tampa auka už mūsų nuodėmes. Apaštalas Paulius aiškina: „Ateidamas į pasaulį, jis (Jėzus) byloja: Aukų ir atnašų tu nebeturi, bet paruošei man kūną. Tau nepatiko deginamosios atnašos ir aukos už nuodėmes. Tuomet aš tariau: štai ateinu <...> vykdyti tavo, o Dieve, valios!” (Žyd 2, 5–7). Jėzaus paaukojimas reiškė priėmimą dangaus Tėvo valios, vedančios į kryžiaus auką.

Jėzaus paaukojimas akina mus pasitikrinti, kiek mūsų gyvenime yra aukos dvasios. Kiekvienas krikščionis turi būti apsisprendęs sekti paskui Jėzų, einantį aukos keliu. Jėzaus žodžiai „Štai ateinu vykdyti, o Dieve, tavo valios!” (Žyd 10, 9) turi būti tarsi vėliava, į kurią žvelgdami drąsiai rinktumės aukos kelią. Auka yra tuomet, kai gyvename ne sau, bet kitiems, kai vykdomė ne savo, bet Dievo valią, kai mylime ne save, bet kitus.

Kiekvieno iš mūsų aukos kelias skleidžiasi labai konkrečioje erdvėje, kuri vadinasi mūsų pašaukimu. Dievas kiekvieną iš mūsų kviečia ištikimai eiti savo pašaukimo keliu, atidžiai žvelgiant į Jėzų Kristų.

Per Kristaus Paaukojimo šventę nuo 1997 metų kasmet minime Dievui pašvęstąjį gyvenimą ir meldžiamės už vienuolius ir seseris vienuoles. Kiekvienos iš jų gyvenime buvo diena, kai vienuoliškais įžadais išpareigojo savo gyvenimą pašvęsti Dievui gyvenant neturte, skaistume ir nuolankume. Kai pasaulis garbina pinigą, kūniškumą ir puikybę, Dievui pasišventusieji renkasi kitokias vertybes. Jiems vertybės yra ne daiktai, bet Dievas, ne kūno malonumai, bet dvasinis džiaugsmas gyvenant Dievo šviesoje, ne pasaulio puikybė, bet ištikimas tarnavimas Bažnyčioje atsiliepiant į svarbiausius laikmečio iššūkius.

Skaičiau vieną įdomų 1984 metų dokumentą. Kremliaus statybinis, Lietuvos TSR prokuroras Novikovas raportuoja savo bosui Maskvoje, kokių ėmėsi priemonių, kad būtų nutrauktas Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos leidimas. Išskaičiuoja panaudotas priemones: perspėjimus bei teismus, ir skundžiasi, kad visa tai nedavė laukiamų rezultatų. Prokuroras aiškina: „Sunku todėl, kad Kronikos

Aukos kelias

ARKIVYSK. SIGITAS TAMKEVIČIUS

leidimu ir platinimu užsiima religiniai fanatikai, daugiausia vienuoliaujantis elementas; jie net su įkalčiais pagauti tardymo metu nieko nekalba apie kitus asmenis.” Šis Kremliaus statybinio skundas yra gražiausias pagyrimas žmonėms, pasišventusiems Dievo ir žmonių tarnystei.

Kunigystė taip pat yra Dievui paaukotas gyvenimas, nes priimant kunigystės šventimus pažadama ne tik skelbti Evangeliją, bet ir gyventi pagal šį skelbimą. Toks Dievui ir Evangelijai paaukotas gyvenimas yra išskirtinai gražus ir tą grožį matome Bažnyčios kanonizuotuose ir nekanonizuotuose šventuosiuose.

Sausio 31 d. minėjome jaunimo apaštalą šv. kun. Joną Boską, kuris prieš 80 metų buvo kanonizuotas šventuoju – jo relikvijas lygiai po mėnesio pagerbsime Lietuvoje. Tenka tik stebėtis, kiek daug jaunimui pasitarnavo šis šventas kunigas.

Muziejus prašo pagalbos

Valstybinis Vilniaus Gaono žydų muziejus norėtų pristatyti **Kazio Janavičiaus** kandidatūrą Valstybiniam apdovanojimui už žydų gelbėjimą ir ieško jo palikuonių.

Izraelyje gyvenanti Lili Winterfeld (Bokšickaitė) kreipėsi į Jad Vašem ir į Valstybinį Vilniaus Gaono žydų muziejų dėl savo gelbėtojų pripažinimo Pasaulio Tautų Teisuoliais ir apdovanojimo *Žūvančiųjų gelbėjimo kryžiais*.

Prieškaryje Bokšickių šeima buvo labai gerai žinoma Alytuje. Šeimos galva advokatas Bokšickis daugelį metų buvo Alytaus miesto tarybos narys, lietuviškos policijos ir Savanorių gaisrininkų brigados įkūrėjas Alytuje. Už savo pasiekimus jis gavo keletą medalių.

Prasidėjus karui, advokato Bokšickio šeima su dviem savo vaikais atsidūrė Vilniaus gete. Advokatas Bokšickis buvo nužudytas dar 1941 m., jo žmona nužudyta Paneriuose 1943 m. likviduojant Vilniaus getą.

Karo metais 15-metis Bokšickių sūnus, dabar Izraelyje gyvenantis garsus skulptorius Saadia Bahat, išgyveno per Holokaustą. Jis pabuvojo net penkiose koncentracijos stovyklose,

Į Bokšickių dukters Lili Bokšickaitės-Winterfeld gelbėjimą buvo įsitraukusios kelios lietuvių šeimos – Kazys Janavičius ir jo motina, Vanda Sruogienė, Balučių šeima, gyvenusi Veisiejų rajone Paliūnų kaime.

Prašytume Jūsų pagalbos, ieškant Kazio Janavičiaus ir jo artimųjų.

Pateikiame informacija apie Kazį Janavičių ir jo pastangas gelbėjant Lili Bokšickaitę-Winterfeld, kurią suteikė pati išgelbėtoji.

Lili Bokšickaitė pabėgo iš Vilniaus geto prieš pat jo likvidaciją. Iš pradžių apie savaite ji gyveno pas Kazį Janavičių, kuris su savo žmona (kiek

Šiais metais paminėsime Kaune ilgai tarnavusį kunigą jėzuitą Benediktą Andruską SJ, kuris už savo religinę veiklą buvo nuteistas dešimčiai metų ir kaip kankinys mirė Verchne Uralsko lageryje. Tarpukaryje jis buvo vienas iš pačių aktyviausių ir produktyviausių Bažnyčios darbininkų Lietuvoje.

Pašaukimas šeimos gyvenimui taip pat yra neatskiriamas nuo aukos, kuri kartais gali būti net didesnė už Dievui pašvęstojo gyvenimo auką. Užauginti ir paruošti gyvenimui vaikus yra darbas, reikalaujantis neeilinio pasišventimo. Todėl nereikia stebėtis, kai žmonės, stokodami tikėjimo ir mąstydami, jog laimė yra tik pinigai ir malonumai, kapituliuoja ir palieka vaikus likimo valiai arba viską daro, kad jų šeimoje nebūtų.

Mes, tikintieji, dažnai dalyvaujame šv. Mišių aukoje. Mišios yra Jėzaus Kristaus kryžiaus aukos priminimas ir sudabartinimas. Prie šios aukos esame skatinami pridėti ir savo auką. Ne tik bažnyčiai išlaikyti skirtą pinigėlį, bet, svarbiausia, paaukojaime Dievui savo gyvenimą – darbus, planus, nepadarytus, nuovargį, vargus ir visa kita, kas yra neatskiriama mūsų gyvenimo dalis. Jeigu tai darome ne formaliai, bet nuoširdžiai, tikėtina, kad nepritrūksime jėgų savo pašaukimo kelyje.

prisimena Lili Winterfeld, Kazys Janavičius buvo vedęs Lilią Šimkevičiūtę) gyveno Vilniuje. Per tą laiką Vanda Sruogienė suorganizavo Bokšickaitėi asmens identifikacijos dokumentą lietuvišku vardu ir Kazys Janavičius nuvežė gelbėjamą merginą į Alytų, kur gyveno jo motina Vanda (?) Janavičienė. Pas Kazio Janavičiaus motiną Bokšickaitė pragyveno apie mėnesį, bet ten buvo pavojinga. Tada Janavičienė perdavė Lili Balučių šeimai, kuri gyveno Veisiejų raj. Paliūnų kaime. Pas Balučius Lili Bokšickaitė ir sulaukė karo pabaigos.

Kazys Janavičius karui pasibaigus emigravo, gyveno JAV, Čikagoje.

Lili Winterfeld tvirtina, kad jis buvo pakeitęs pavardę į Jonaitį.

Dabar Lili Winterfeld gyvena Tel-Avive, jai 85 metai, ji tiksliai neprisimena datų, metų, tačiau ji tikrai žino, kad Kazys Janavičius (Jonaitis) gyveno Čikagoje, nes gal prieš 30 (tiksliai neprisimena) ji buvo JAV ir tada aplankė Kazį Janavičių, gyvenusį Čikagoje. Jai atrodė, kad kai jie susitiko, Kazys Janavičius buvo tikrai nejaunas žmogus – gal apie 70 metų. Ji nežino adreso, kur jis gyveno Čikagoje, ką kažkas nuvežė. Tiksliai prisimena, kad Janavičius turėjo dukterį, kuri tuo metu gyveno Paryžiuje, nes jis rengėsi ją aplankyti.

Labai prašytume padėti išsiaiškinti Kazio Janavičiaus (Jonaičio?) biografinius duomenis ir surasti jo dukterį.

Kaip minėjau, norint pristatyti apdovanojimui Kazį Janavičių, jo motiną, mums būtina reikia patikslinti jų vardus, pavardes, biografinius duomenis ir surasti artimuosius.

Būsime labai dėkingi už pagalbą.

**Valstybinis Vilniaus Gaono žydų muziejus
Žydų gelbėjimo ir atminimo įamžinimo
sk. vedėja (5) 2615729
+37061455207**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284 Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba. Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome prisikelti kopiją.

El. paštas:

redakcija@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Praeitą savaitę lankydamasis Ukrainoje, konservatorių vadovas Andrius Kubilius palygino padėtį Kijeve su demonstracijomis Lietuvoje, siekiant nepriklausomybės, ypač su Sausio 13-osios įvykiais. Pasak Kubiliaus, „į mūsų laisvę, į mūsų ateitį buvo nukreipti tankai, mes netekome 14 Lietuvos piliečių, bet apgynėme savo teisę į savo ateitį. Jūs darote tą patį.“ Esama panašumų tarp dabartinės padėties Ukrainoje ir Lietuvos kovos dėl nepriklausomybės, bet yra ir skirtumų, kurie nustelbia panašumus.

1988–1991 m. Lietuva buvo okupuota, nors kovo 11 d. paskelbė savo nepriklausomybės atkūrimą. Ukraina yra visuotinai pripažinta suvereni šalis su visomis nepriklausomos šalies teisėmis. Joje nėra Rusijos karinių padalinių.

Lietuva tuomet nebebuvo vienu viena, bet ji tebebuvo izoliuota, niekas negalėjo atvykti be Maskvos leidimo. Vakarams labiau rūpėjo Michailo Gorbačiovo išlikimas valdžioje negu Baltijos šalių nepriklausomybė, tad Lietuvai nuolat buvo nurodama elgtis itin atsargiai, pasikliauti „žingsnis po žingsnio“ politika. Tuometinis JAV prezidentas G. W. Bush 1991 m. rugpjūčio 1 d., taigi mažiau negu mėnesį prieš perversmą Maskvoje, Kijeve išpėjo, kad amerikiečiai nepalaikys tų, kurie siekia nepriklausomybės, kad galėtų pakeisti tolimą tironiją su vietos despotizmu ar skatina savižudį nacionalizmą, pagrįstą etnine neapykanta. Kalba buvo laikoma paramos Gorbačovui ženklų.

Šiomis dienomis į Kijevą netrukdomai beveik kasdien atvyksta atsakingi ES ir Vakarų šalių atstovai, kurie atvirai remia demonstrantus ir jų siekius. Miuncheno konferencijoje JAV užsienio reikalų ministras John Kerry pareiškė, kad „tiek JAV, tiek ES yra kartu su Ukrainos žmonėmis“. Tokio atviro palaikymo Lietuva niekada nesulaukė.

Sąjūdžio kūrimo metais Lietuvą valdė Maskvos primesta Lietuvos komunistų partija, o pati Sovietų Sąjunga buvo diktatūra, kurioje visus lemiamus sprendimus priimdavo visagalė kompartija. Dabartinė Ukraina yra demokratija, o Viktoras Janukovyčius teisėtai išrinktas šalies Prezidentas. Ukraina nėra tobula demokratija, Janukovyčius, ko gero, yra demokratas iš bėdos. Nors Prezidento ir parlamento rinkimai nebuvo patys skaidriausi ir neapsieita be klastočių, rezultatai apskritai atspin-

Ukraina – ne Lietuva

KĘSTUTIS GIRNIUS

dėjo rinkėjų valią. Ukrainos žmonės nusigrėžė nuo save diskreditavusių „Oranžinės revoliucijos“ vėliavnešių J. Timošenkos ir V. Juščenkos.

Lietuvos revoliucija buvo taiki, smurto griebėsi tik valdžios atstovai ir sovietiniai padaliniai. Net ir per vadinamąjį „bananų balių“, kai milicija ir specialieji vidaus kariuomenės daliniai išvaikė protestuotojus, demonstrantai santūriai reagavo į valdžios smurtą, svaidė tik akmenis ir butelius. Tą vakarą jau buvo ramu. Maidane susirėmimai yra aštresni, praleita daugiau kraujo, kai kurie demonstrantai griebėsi Molotovo kokteilių ir beisbolo lazdų.

Sąjūdis nepažeidinėjo įstatymų, o Kijeve okupuotas ne vienas valdžios ir savivaldybės pastatas, kuriuos demonstrantai atsisako palikti. Kai kuriuose kituose miestuose valdžios oponentai irgi okupavo pastatus.

Verta paminėti dar vieną skirtumą. Nors Lietuvos laisvės lyga veikė nepriklausomai, Sąjūdis vadovavo išsilaisvinimo judėjimui, jo nurodymams pakluso visi. Nebuvo radikalių grupuočių, kurios jautėsi laisvos elgtis kaip nori ar siekė eskaluoti konfliktą. Kijeve reiškiasi įvairios grupės, ir nežinia, kiek jos gerbtų susitarimą tarp valdžios ir pagrindinių opozicijos partijų.

Taigi, Lietuvos ir Ukrainos padėtis gerokai skiriasi. Vakarami nedviprasmiškai remia demonstrantus, nors jie protestuoja prieš teisėtai išrinktą valdžią ir yra pasiryžę nepaisyti įstatymų. Nesunku suprasti priežastis, sukėlusias šiuos veiksmus. Jei gu opozicija itin pedantiškai laikytųsi įstatymų, policijos prašymu paliktų Maidaną arba tenkintųsi pasyvia laikysena, valdžia veikiausiai visiškai nepaisytų opozicijos reikalavimų ir ramiai lauktų, kol protestai išsivėps ir demonstrantai grįš namo.

Tai gal būtų atsitikę, jei Ukrainos parlamentas nebūtų priėmęs drakoniško susirinkimų teisę ribojančio įstatymo. Piktavališkas parlamento žingsnis atgaivino protestus.

Taktiniu požiūriu kartais naudinga pažeidinėti įstatymus, net griebtis smurto, nes tai vienintelis būdas duoti valdžiai suprasti, kad dabartinė padėtis yra nepriimtina, su ja nebus susitaikstoma, ir kad valdžia negali elgtis taip, kaip iki šiol elgėsi. Žydų organizacija „Irgun“ ir vadinamasis „Stern gang“ suorganizavo teroristinius antpuolius prieš britų taikinius Palestinoje. Nelson Mandela vadovaujamas Afrikos nacionalinis kongresas kurį laiką vykdė teroristinius antpuolius prieš Pietų Afrikos valdžią ir jos rėmėjus, bet po kiek laiko juos nutraukė. Pastatų okupavimas, agresyvesnis priešinimasis policijos pajėgoms, padėties eskalavimas, be abejo, paskatino Janukovyčių daryti nuolaidų arba bent stengtis sukurti susitarimo siekimo regimybę.

Susitarti nebus lengva. Opozicija nepasitiki Janukovyčiumi ir mano, kad jis stengiasi juos apgauti ir neketina įgyvendinti savo pažadų. Tai, kad reikalai svyra į jų pusę ir kad jie yra tapę Vakarų numylėtiniais, skatins opoziciją daugiau reikalauti ir laukti didesnių valdžios nuolaidų. Bet jie turėtų pradėti rimtas derybas, nekeldami nerealistiskų sąlygų, pvz., kad Janukovyčius atsistatydintų arba nepriimtinių, pvz., kad Konstitucinis Teismas keistų savo sprendimus. Ką begalvotum apie Janukovyčių, jis yra demokratiškai išrinktas Prezidentas. Jo nuvertimas sudarytų pavojingą precedentą, nes jei dabar „geriečiai“ verčia „blogietį“, kitą kartą gali būti atvirkščiai. Be to, sausio pabaigoje pravestos naujos gyventojų apklausos rodo, kad prezidento rinkimuose penktadalis ukrainiečių palaikytų Janukovyčių, daugiau negu bet kurį kitą kandidatą.

Kol kas Ukrainos rytuose viskas ramu. Bet Kijevo pavyzdys neliks nepastebėtas, būtent, kad galima iškovoti nuolaidų netradiciniais būdais. Neabejoju, kad Ukraina sulauks ūkio krizės, jei ne recesijos. Neaišku, kaip reaguos darbininkai, jei jie bus atleidžiami, ar jų gamyklos uždaromos. Pagunda išeiti į gatves bus didelė.

LAIŠKAI

PAMĄSTYMAI, ARBA GIMTOSIOS KALBOS MOKYMAS IŠ VERTIMŲ

1941-ųjų Birželio 14-oji – pirmoji masinių trėmimų diena – kiekvieno lietuvio atmintyje išliks kaip juoda diena. Diena, kada iš savo žemės, iš gimtojo krašto buvo vežami niekuo neprasikaltę žmonės, taikūs Lietuvos miestų ir kaimų gyventojai.

Tai didžiausias mūsų tautos genocidas. Į Sibirą buvo ištremta apie 300,000 Lietuvos gyventojų.

Kaip ir Lietuvos žmonės, taip ir kūryba, lietuvių literatūra, tuo metu išgyveno didžiausio smurto, prievartos ir Tėvynės netekimo skausmą.

Tas ryškiai atsispindėjo XIX a. lietuvių rašytojų ir poetų kūryboje Lietuvoje ir išeivijoje.

Skaudus tarybinių ideologų šūkis: „Lietuva be lietuvių“ neapleido kūrėjų kūrinių. Tėvyne Lietuva, malda, amžinosios žmogiškosios vertybės, padėjusios išgyventi, atsispindi B. Sruogos, V. Mykoloičio-Putino, A. J. Greimo, B. Krivicko, V. Mačernio ir S. Nėries kūryboje.

Šiandien yra žinoma daugiau nei 100 tremtyje kūrusių autorių. Kai kurie jų kūriniai seniai yra tapę kertiniais lietuvių literatūros akmenimis. Tai daugeliui pažįstami Č. Milošo, V. Mačernio, K. Bradūno, V. Nagio, B. Krivicko ir A. Miškinio eilėraščiai.

Viena ryškiausių 1941-ųjų Birželio 14-osios tremties liudytojų yra D. Grinkevičiūtė su savo atsiminimų knyga „Lietuviai prie Laptevų jūros“. Tekstas, kuriam galėtų būti suteikta išskirtinė reikšmė bei ypatinga vieta

lietuvių literatūroje. Tai vienas geriausių lietuvių tremties literatūros pavyzdžių.

Visada stebiuosi ir mėginu suprasti, sau ir savo sūnums paaiškinti dalykus, kuriems kartais neturiu tikslaus atsakymo. Kodėl į Šiaurės Amerikos lietuviškomis mokykloms privalomų skaityti knygų sąrašą yra įtraukta Rūtos Šepetys knyga „Tarp pilkų debesų“? Beja, vertimas, – ne lietuviškai parašyta knyga. Kas sudarinėja tų „privalomų“ skaityti knygų sąrašus, kas nusprendžia, kad tai yra veikalas, privalomas skaityti ir svarbesnis nei jau seniai pripažinta lietuvių literatūros klasika?

Skaityau R. Šepetys knygą ir mėginu atskirus jos epizodus paaiškinti savo paaugliui sūnui.

Tačiau pati gerai nesuvokiu, kodėl nenagrinėju ir nelyginu B. Sruogos ir D. Grinkevičiūtės kūrybos.

Sveikinu Rūtą Šepetys ir gerbiu jos pastangas įamžinti tėvų atminimą ir skaudžią mūsų tautos patirtį. Tai, be abejonės, yra vertingas palikimas ateinančioms kartoms. Tačiau kaip li-tuanistė negaliu nepastebėti kalbos faktoriaus ir tiesiog nutylėti svarbaus momento, kuris vadinasi **gimtoji kalba**. Galbūt knyga buvo įtraukta į privalomų knygų sąrašą tikslu supažindinti moksleivius su tremties istoriniu laikmečiu? Tačiau ir vėl neapleidžia klausimas: kodėl tam tikslui nebuvo parinkti autobiografiniai tekstai?

Turime puikų, mažai tautai nepaprastai didelį ir svarbų to laikotarpio literatūrinį palikimą. Kodėl neno-

rime jo perduoti mūsų vaikams, ateinančioms kartoms?

Nuoširdžiai Jūs,

Rasa Juozapaitytė-Kapeniaik
Totonto, Canada

SOVIETINĖS SKULPTŪROS ANT ŽALIOJO TILTO DAR TEBERIOGSO

Kaip sovietinių statulų priešinin-kui, važiuoti ar eiti Žalioju tiltu Vilniuje man būna tikra kančia. Mano idiliškos kelionės po Aukštaitiją (2013 m. rudenį) nuotaiką nemažai sudrumstė tos nelemtos skulptūros. Černiachovskio vietoje dabar stovi V. Kudirka, berankis Leninas puikuojasi Grūto parke, kitų „išlaisvintojų“ irgi nebematyti, tad kokias privilegijas tebeturi tos sovietinės statulos ant Žaliojo tilto? Ypač tie raudonarmiečiai, sutvirtinti surūdijusiais varžtais ar ramsčiais. Vieno iš jų kelnės taip surūdiję, kad žiūrint iš priekio atrodo, kad jis jas prišlapinęs ar kas nors panašaus nutikę. Kitos trys skulptūros irgi negeresnėje padėtyje. Tai pastebėjo ir „New York Times“ International korespondentas James Kanter gana ilgame straipsnyje 2013 m. lapkričio 12 dienos laidoje. To straipsnio atkarpą man atnešė dukra Alma, ją gavusi iš pažįstamos moters, pasivaikščioti išvedusios savo šunelius. Tai parodo, kad Lietuva domisi ne tik užsienio lietuviai, bet ir daug kas iš svetimtaučių. O ką, manote, galvoja tie šimtai ES atstovų, suskridę įvairiems posė-

džiams į Vilnių, Lietuvai pirmininkaujant ES Tarybai? Atidaryti milijonus kainavę prestižiniai Valdovų rūmai, o Vilnius gaili keletą litų išleisti buldozeriui, kad nutrauktų ar nukeltų tuos vargšus kareiviukus. Nebūtinai juos reikėtų sutraiškyti į gabalėlius, kaip kad ukrainiečiai neseniai pasielgė su Lenino statula Kijeve. Viliūmas Malinauskas jau seniai laukia tų Žaliojo tilto skulptūrų Grūto parke. Pagal James Kenter, jis ir žalią tiltą pastatytų jei juos gautų. Ir aš sutikčiau su ta versija, bet netikėkite mane pamatyti ten besilankant. Aš jau prieš daug metų šiausias prieš tą parką ir dar vis nepakeičiau savo nusistatymo prieš tų „išlaisvintojų“ stovylas.

Štai keletas pasiūlymų, kokios skulptūros ant Žaliojo tilto galėtų pakeisti dabartines: geležinis vilkas, kar. Juozapavičius, Žiezmaras, pjovėjas ir grėbėjėlė, krepšininkai, tautinių šokių šokėjai, verpėja, ar kas nors panašaus. O gal ir iš mano tėviškės kilęs ltn. Stasys Lukoševičius ten pritiktų, kurį politrukas nušovė viename iš Vilniaus restoranų dar prieš karui prasidėjus. Per pereitas Vėlines ant jo kapo Veprių kapinėse palikau degančią žvakutę. Šalia jo palaidotas ir mano mamos brolis Jonas Ramonas, kurį raudonarmiečiai nukankino keletą dienų po karo pradžios.

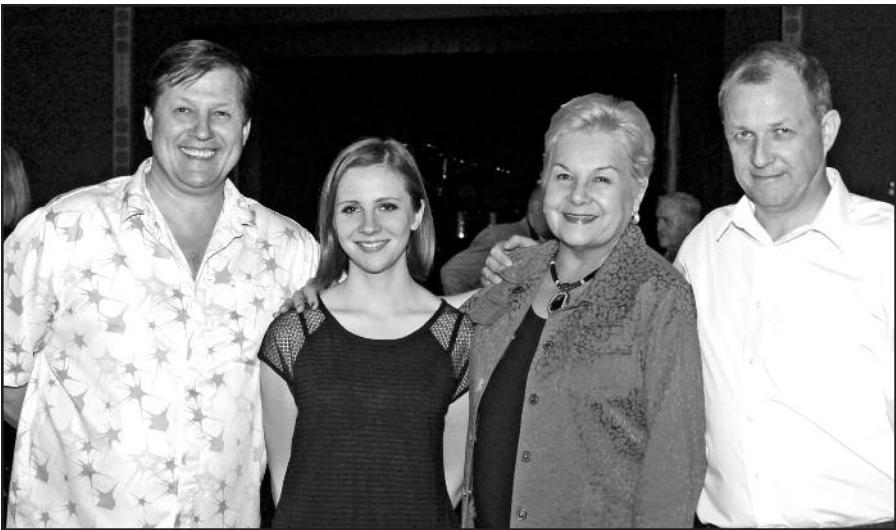
Jonas Šarka
Omaha, NE

Laiškų ir nuomonių kalbos stiliaus redakcija netaiso

TELKINIAI

Los Angeles, CA

Koncertai Šv. Kazimiero parapijoje

Susitikimo akimirka.

K. Kazlauskao nuotr.

KĘSTUTIS KAZLAUSKAS

Kas galėjo pagalvoti, kad kada nors Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje pasirodys iškiliausi Lietuvos muzikantai, dainininkai, šokėjai ir menininkai? Lietuvos išmybės – televizijos, kino žvaigždės, į kurių pasirodymus Vil-

Ieva Narkutė

niuje ar Kaune bilietai iškart išparduodami, o dabar jie dažnai koncertuoja Los Angeles lietuvių parapijos salėje – nedidelėje jaukioje erdvėje.

Š. m. sausio 25 ir 26 d., Šv. Kazimiero parapijoje koncertavo Vytautas V. Landsbergis ir Ieva Narkutė. V. V. Landsbergis padainavo jaudulį keliančias Lietuvos partizanų dainas, o jaunesiems klausytojams – tradicines vaikiškas daineles. Ieva Narkutė – viena iš populiariausių, šiuolaikinių dainininkių Lietuvoje. Po savo pasirodymų, Landsbergis ir Narkutė maloniai bendravo su losandžieliečiais. Kitą dieną, po šv. Mišių Šv. Kazimiero bažnyčioje, parapijos salėje buvo rodomas V. V. Landsbergio filmas „Trispalvis“. Ekrane buvę partizanai pasakojo savo išgyvenimus, lydint Ievos Narkutės dainavimo ir Martyno Levickio akordeono muzikos, prieš akis dramatiškai skleidėsi tų pasakojimų inscenizacija.

Lietuvių katalikų parapijos ne tik duoda dvasinio peno, bet kartu puoselėja lietuvių kultūros vertybes. Čia vaikai mokosi lietuvių kalbos, šokių

grupės repetuoja tradicinius lietuvių liaudies šokius, vyksta kultūrinės popietės, koncertai, parodos. Kai Amerikos katalikų arkivyskupijų vyskupai nutaria uždaryti kokią lietuvišką bažnyčią, tai uždaro ir lietuvių kultūros židinį. Štai kodėl taip svarbu, kad išeivijos lietuviai dalyvautų parapijų veikloje. Dažnai galvojame, kad lietuviai patriotai turi nuveikti didžius žygdarbius, nepagalvodami, kad prie patriotinių darbų gali būti priskirti ir tokie paprasti, kaip dalyvavimas lietuviškų parapijų veik-

loje.

Šv. Kazimiero parapijoje jau pripratome prie „žvaigždžių“ iš Lietuvos – tiek populiariosios, tiek klasikinės kultūros atstovų koncertų ir kitokių renginių. Bet jie neįvyksta savaime. Losandžieliečiai yra laimingi savo būryje turėdami lietuvius patriotus Ričardą ir Ramutę Černauskus, kurie nenuilstamai dirba kviesdami geriausius Lietuvos filmų kūrėjus, dainininkus, šokėjus ir kitus pramogų pasaulio atstovus pasirodyti Šv. Kazimiero parapijoje.

St. Petersburg, FL

V. Landsbergis vaikučių popietėje

V. PATAŠIŪTĖ-BLOUGH

Vytauto Landsbergio popietė su St. Petersburgo Lietuvių klubo narių vaikučiais surengta sausio 22-ą dieną St. Petersburgo Lietuvių klube. Tai buvo nuostabi popietė – vaikučių susitikimas su rašytoju ir atlikėju Vytautu Landsbergiu.

Popietėje dalyvavo daugiau nei 25 vaikučiai ir jų tėveliai. Vytautas Landsbergis pradėjo popietę humoro kupinu pasakojimu apie save ir savo veiklą, ir greitai vaikučius įtraukė į įdomų pašnekesį, pristatydamas dainą „Avižėla“. Vaikučiai su dideliu entuziazmu mokėsi dainos žodžių ir visi draugiškai padainavome labai linksmą dainelę. Vytautas Landsbergis skatino vaikučius dalyvauti, juoktis ir fantazuoti – o pačius išradingiausius apdovanojo dovanomis – jo parašytais knygomis bei kompaktinėmis plokštelėmis su jo atliekamomis dainomis.

Labiausiai vaikučiams patiko „kurti“ pasaką drauge. Vytautas pristatė savo knygą „Arklio Dominyko meilė“ ir papasakojo, kaip ji buvo sukurta ir kaip vėliau išsirutuliojo naujos Dominyko nuotykių istorijos. Vaikučiai labai noriai dalyvavo naujo Dominyko nuotykių kūrime ir pats Vytautas pripažino pasisėmęs gana įdomių minčių būsimai istorijai. Labiausiai jam patiko Julytės Misiūnaitės idėja apie Dominyką, bekeliaujantį laiko mašina – Vytautas Julytei padovanojo labai gražią knygą apie Dominyko keliones į Saulės sistemos planetas.

Popietę baigėme truputėlį rimtesne tema, kuri yra labai aktuali ir brangi Vytautui Landsbergiui – Lietuvos partizanai. Jis labai paprastai ir suprantamai papasakojo vaikučiams Lietuvos partizanų istoriją, jų kovos tikslą ir širdgėlos kupiną lemtį. Popietę baigėme trumpu filmu, sukurtu vaikų, apie partizanus.

Po popietės Vytautas mielai šnekučiavosi su vaikučiais, pasirašė knygas ir kompaktines plokšteles bei nusifotografavo su visais norinčiais įsimžinti. Vaikučiai liko kupini išpūdžių ir gerų emocijų.

Detroit, MI

Deividas Stagniūnas ir Isabella Tobias susitiko su Detroito lietuviais

LIŪDA RUGIENIENĖ

Sausio mėnuo žiemos audrų metas visose Detroito apylinkėse, tai sninga, tai pusto, tai keliai ledyja. Jei nėra būtino reikalo, žmonės stengiasi niekur nevažiuoti, per televiziją nuolatos yra raginami būti namuose. Uždarinėjamos mokyklos, kai kurios įstaigos. O Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės valdyba Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos Kultūros centre vasario 2 d. rengė susitikimą su dailiojo čiuožimo meistrais, Lietuvos olimpiečiais Devidu Stagniūnu ir Isabella Tobias. Valdyba jaudinosi, kad bus labai mažai žmonių, bet atvyko daug daugiau nei tikėtasi.

Vasario 2-oji buvo paskelbta Pasaulinė cepelinų diena, nors šeimininkė Regina stropi ir pagamina daug maisto, bet šiandieną cepelinų pritrūko. Visiems susėdus prie stalų, Apylinkės vicepirmininkė Daiva Rugieniūtė iškviėtė Deividą ir Isabella

prie mikrofono pasikalbėti. Jie labai atvirai ir nuoširdžiai pasakojo, kaip pradėjo savo čiuožimo karjerą, kodėl tapo partneriais, kaip ir kokią muzi-

D. Stagniūnas ir I. Tobias maloniai bendravo su vaikučiais.

J. Vaičiūno nuotr.

ką pasirinko savo pasirodymui Sočyje, kas parengė choreografiją, sukūrė rūbus. Isabellos buvo paprašyta papasakoti apie procesą, kurį turėjo pereiti išgyjant Lietuvos pilietybę. Tai truko net ketverius metus. Iš pradžių jai buvo atsisakyta suteikti pilietybę, bet Isabella buvo pasiryžusi pilietybę gauti, tad stengėsi sąžiningai atlikti visus reikalavimus, laikė egzaminus ir pagaliau nugalėjo visas kliūtis. Isabella

apie Lietuvą kalbėjo labai pagarbiai. Į susitikimą abu čiuožėjai atvyko su lietuviškomis olimpinėmis uniformomis.

Žiemos olimpiados atidarymo iškilmėse Deividas neš Lietuvos vėliavą. Mums, čia susirinkusiems, buvo labai malonu apie tai išgirsti. Klebonas Gintaras Jonikas perskaitė JAV LB Krašto valdybos pirmininkės Sigitos Šimkuvienės sveikinimą ir sėkmės palinkėjimus olimpiadoje nuo visų JAV lietuvių, kuriuos susirinkusieji palydėjo karštais plojimais.

Deividas ir Isabella labai mielai pasirašinėjo autografus ir fotografavosi su susitikimo dalyviais. Popietę praėjo pakilioje nuotaikoje, mūsų olimpiečiai paliko gražų išpūdį. Belieka jiems tik palinkėti geriausios sėkmės olimpiadoje, po kurios jie pažadėjo vėl pas mus atvykti ir pasidalinti savo išpūdžiais. Lauksime laimingai sugrįžtant.

Tuo pačiu prīmename, kad vasario 22 ir 23 dienomis Apylinkės valdyba rengia Vasario 16-tos ir Kovo 11-tos šventę. Šeštadienį vakare bus ansamblio „Iš rytų šalelės“ koncertas ir šokiai, o sekmadienį – minėjimas. Minėjime dalyvaus Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas. Labai laukiami visi, jauni ir vyresni.

Chicago, IL

PLB Lituanistikos katedrai – 30!

1984 m. PLB Lituanistikos katedros Ilinojaus universitete atidarymo iškilmės. Iš kairės: PLB pirmininkas Vytautas Kamantas, Nijolė Balzarienė, dr. Bronius Vaškelis, Stasė Vaške-
lienė, dr. Tomas Remeikis.

DAIVA LITVINSKAITĖ

Sakome, kad tūkstančio mylių ke-
lionė prasideda pirmu žingsniu.
Būtent taip ir įsivaizduoju tą
laiką nuo PLB Lituanistikos katedros
steigimo idėjos ir jos įgyvendinimo –
kaip ilgą kelionę, kurios pirmasis
žingsnis buvo žengtas 1978 m. Pasau-
lio Lietuvių Bendruomenės seime,
Rimvydui Šilbajoriui garsiai išsakius
mintį steigti Lituanistikos katedrą ku-
riame nors JAV universitete. „Svajo-
tojai” – taip save ir Lituanistikos ka-
tedros steigimo bendraminčius tuo-
met pakrikštijo Šilbajoris, nes šiai
minčiai įgyvendinti reikėjo ne tik
stiprių argumentų patikėti Lituanis-
tikos katedros reikalingumu, reikėjo
surinkti ir nepaprastai didelę pinigų
sumą tokioms akademinėms studi-
joms įsteigti. Vis dėlto, nepaisant įvai-
rių sunkumų, 1981 metais PLB val-
dyba pasirašė sutartį su Ilinojaus uni-
versitetu Čikagoje, o 1984 metais PLB
Lituanistikos katedra pradėjo savo
darbą. Prasidėjo nauja kelionė.

Šiomet PLB Lituanistikos katedra
Ilinojaus universitete Čikagoje šven-
čia trisdešimtus savo veiklos metus.
Paminėti šią gražią sukaktį dabar-
tinis katedros vedėjas profesorius
Giedrius Subačius pasiūlė pakviesti
pranešėją, kuris paskaitytų paskaitą
Ilinojaus universitete Čikagoje. Pa-
dedami LR generalinio konsulato Či-
kagoje, LR ambasados Washingtone
pradėjome organizuoti renginį. Ka-
dangi PLB Lituanistikos katedra yra
pirmoji tokio pobūdžio humanitari-
nių mokslų studijų katedra įsteigta
Ilinojaus universitete Čikagoje, mus
remia ir daug padeda universiteto
darbuotojai, taip pat išitraukę į ka-

tedros sukakties renginio sukūrį.
Viena iš mano užduočių – surasti
PLB Lituanistikos katedros aukotojų
ir bičiulių adresus, nes norėtume as-
meniškai išsiųsti jiems pakvietimą į
renginį. Vartau sąrašą – koks jis ilgas!
Mane stebina pavardžių gausa, gal-
voju apie šiuos žmonės, jų tikėjimą
akademinių studijų reikalingumo
idėja. Vien tik tų aukotojų, kurie pa-
aukojo per 1 000 dolerių, pavardės tę-
siasi per kelis lapus. Liūdnoji mano
užduoties pusė yra ta, kad negaliu su-
rasti šių rėmėjų ir katedros bičiulių
adresų: paieškos internete užimtų be-
gales laiko, o, be to, nežinau, ar su-
radus ten minimo asmens adresą,
kvietimas rastų savo adresatą – dalis
jų šios žemės adresais jau nebesinau-
doja... Paprašėme pažįstamus pavar-
tyti savo užrašų knygeles, prirašėme
visą šūsnį kvietimų, bet jeigu negau-
site kvietimo, tai nereikš, kad mes jus
pamiršome. Viliamės, kad per laikra-
stį perskaitysite mūsų kvietimą į ren-
ginį PLB Lituanistikos katedros tris-
dešimtmečiui paminėti.

Tad maloniai kviečiame visus šių
metų kovo 3 dieną apsilankyti Ilino-
jaus universitete Čikagoje, kur 3 val.
p. p. Student Center East pastate (Illi-
nois Rooms B and C, 750 S. Halsted
St., Chicago) bus sakomi įžanginiai
sveikinimo žodžiai, vyks garbingi
PLB Lituanistikos katedros steigimui
nusipelnusių asmenų apdovanoji-
mai, o 4 val. p. p. paskaitą „A Truly
European Story: Lithuania in the
Twenty-First-Century World” skaitys
europarlamentaras prof. Leonidas
Donskis. Ateikite, susipažinkite su
PLB Lituanistikos katedros istorija,
veikla, dabartimi, pabūkite mūsų ben-
drakeiviais. Laukiame Jūsų visų!

Ilinojaus universitetas Čikagoje.

Vasario 16-osios minėjimo svečias –
Thaddeus McCotter

Šių metų Vasario 16-tos minėjime Čikagoje kalbės buvęs valstybinin-
kas, o dabar žiniasklaidos atstovas Thaddeus McCotter. Dešimt metų
atstovavęs Michigan valstijai JAV Kongrese, jis savo kolegų, net ir
ideologinių priešų, buvo pripažintas kaip vienas iš intelektualiausių ir
įdomiausių JAV Kongreso narių. Šiuo metu jis veda trijų valandų radijo
programą, kurioje toliau atkakliai kovoja už demokratines vertybes ir
žmogaus teises.
Ištikimas pabaltiečių draugas yra dalyvavęs daugelyje konferencijų,
įskaitant ir JBANC suvažiavimuose. Jo dalyvavimas suteikia minėjimui
deramą pripažinimą ir svorį.
T. McCotter du kartus buvo išrinktas respublikonų Kongreso politikos
komiteto pirmininku. JAV Kongrese McCotter buvo svarbių Kongreso
komitetų (užsienio reikalų, biudžeto ir bendrinės ekonomikos) narys.
McCotter teisės doktoratą įsigijo Detrito universitete, yra daugelio
straipsnių autorius.
Visos Čikagos Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas rengiamas
sekmadienį, vasario 16 d. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos
salėje, 6812 S. Washtenaw.
Šv. Mišios – 11 val. ryto. Po Mišių – parapijos salėje – iškilmin-
gas minėjimas.
Visus kviečia Amerikos Lietuvių Taryba ir ją sudarančios organiza-
cijos.

ALT'o info

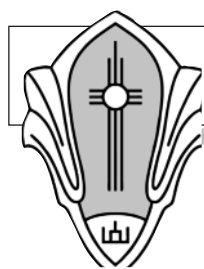
St. Petersburg, FL
Koncertas „Trispalvis”

DONATA KOVERIENĖ

Šaltą ir speiguotą Floridos žiemos
vakarą, sausio 22-ąją mūsų Klu-
bas buvo sklidinas lietuviškos
šilumos, malonaus bendravimo ir kū-
rybinio polėkio. „Bangos” renginio
svečius pasveikino Klubo pirmininkė
Vida Meiluvienė, o „Bangos” išdinin-
kė Dona Koverienė padėkojo susirin-
kusiems Klubo nariams ir svečiams,
pasidžiaugė visų trijų lietuviškų kar-
tų – vyresniųjų, „bangiečių” ir jų ma-
žųjų vaikučių – gausa ir vienybe. Tau-
tinės giesmės žodžiai „Vienybė te-
žydi” vyravo Klubo nuotaikoje.

Pirmoje koncerto dalyje klausė-
mės nuostabaus Ramunės ir Vytauto
Landsbergių dueto: širdingų liaudies
dainų, Ramunės balso tyro skambe-
sio ir Vytauto išmintingų eilių, sar-
kastiškų „žiauriųjų romansų” ir nuo-
taikingų pasakėlių suaugusiems. Sa-
lėje netilo juokas, plojimai bei prašy-
mai „pakartoti”.
Vėliau, po trumpos pertraukėlės,
į sceną įskrido „Lietuvos lakštinga-
la” – Ieva Narkutė. Jos žavingos mei-
lės dainos liejosi įvairiais tonais: nuo
tylaus upelio čiurlenimo iki skaudaus
varpų gaudimo. Ir vėl žiūrovai braukė
ašarą bei audringais plojimais reika-
lavo – „pakartoti”.
Ši nuostabi muzika skambėjo mū-
sų garso įrangos ir garso meistriui,
Aurelijui Kilbauskui, rūpinantis mu-
zikos tonais ir įrangos „mygtukais”.

Dėkojame Aurelijui bei Gintarui Ka-
rosui ir Ričardui Novikui paskolinu-
siems garso įrangą.
Artėjo filmo „Trispalvis” prista-
tymas ir šaunieji „Bangos” vyrai su-
statė didžiulį ekraną. Buvo paklausta,
ar yra pavargusių vaikučių ir kitų žiū-
rovų, galbūt jie pageidautų žiūrėti
filimą „Trispalvis” per sekmadienio
pietus. Tačiau žiūrovai, pagauti nuos-
tabaus renginio kūrybinio polėkio, ne-
skubėjo skirstytis ir maloniai ben-
draudami lūkuriavo filmo apie Lie-
tuvos partizanus.
Vytautas V. Landsbergis pasida-
lino prisiminimais apie filmo kūrimą
bei herojus – Lietuvos partizanus.
„Trispalvio” rodymo metu ašaros rie-
dėjo visiems: tiek Klubo vyresnie-
siems, tiek jaunajai kartai. Ačiū gerb.
Lietuvos metraštininkui V. Lands-
bergiui, pasirūpinusiam, kad ši svarbi
ir labai skaudi Lietuvos patirtis būtų
įamžinta Lietuvos istorijoje ir per-
duodama ateinančioms kartoms.
Ačiū mieliems menininkams už
vakarą kupiną lietuviškos išminties
ir kūrybinės liepsnos. Ačiū kiekvie-
nam ir visiems „Bangos” nariams,
skyrusiems savo laiką, širdį, mintis
ir energiją įvairioms organizacinėms
detalėms, kurių yra tokia begalė...
kaip vandens lašelių Baltijos jūroje –
be jūsų pagalbos, mes paskęstumėme.
Tik vienybėje toks nuostabus „Ban-
gos” renginys gali įvykti.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

MAS ŽIEMOS KURSAI

Moksleivių ateitininkų sąjungos Žiemos kursai. Šįmet 40 moksleivių paaugojo savo kalėdų atostogas ne kam kitam, bet paskaitoms. Taip jau turbūt daugiau nei penkiasdešimt metų nuo gruodžio 26 iki sausio 1 d. į Amerikos lietuvių Romos katalikų federacijos stovyklavietę Dainavą, Manchester miestelyje, Michigan valstijoje, susirenka gimnazijos amžiaus jaunimas ypatingiems ateitininkų pasaulėžiūros kursams. Čia jaunas žmogus pradeda suvokti, ką reiškia būti ateitininku, kokia kryptim savo gyvenimus pakreipti.

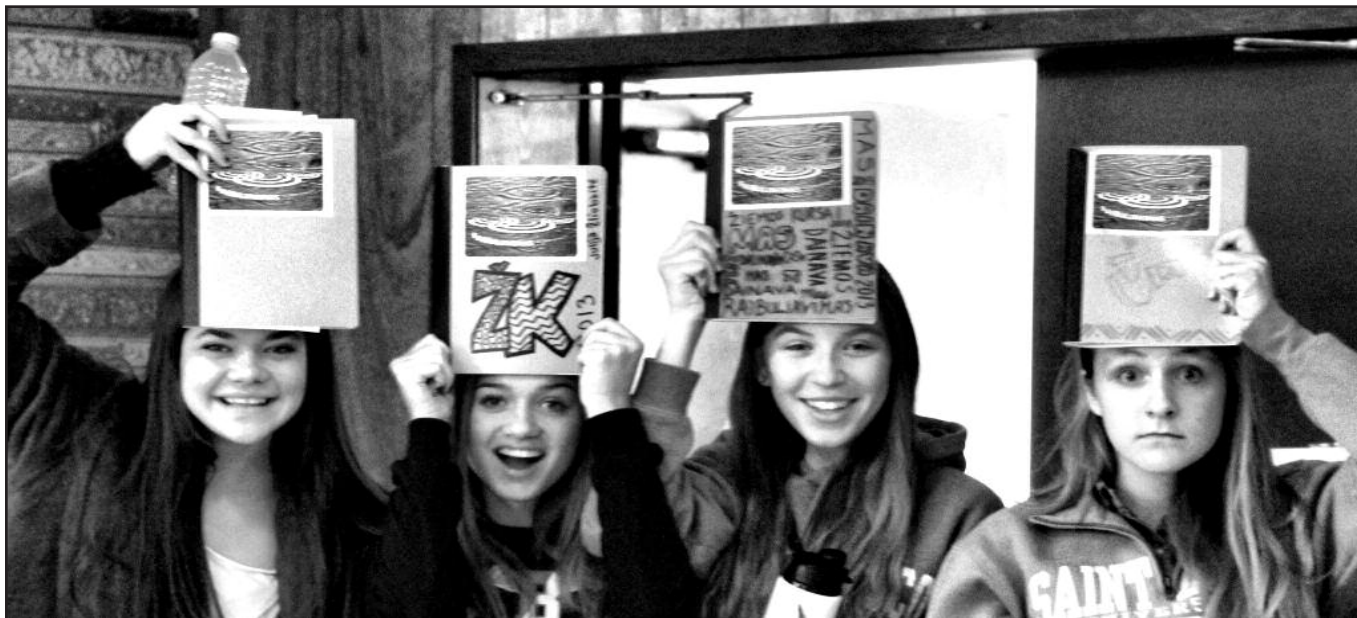
Audrius Polikaitis

dr. Jonas Prunskis

Ses. Ignė Marijošiūtė, ICC

Ketrios 2013 m. Žiemos kursų dalyvės. Iš k.: Nida Aleksaitė, Julija Žliobaitė, Glorija Kevličiūtė ir Ūla Lapkutė.

Vilijos Aleksaitės nuotraukos

PASKAITININKŲ AKIMIS IR ŽODŽIAIS

Praeitą savaitę „Draugo“ Ateitininkų skyriuje išspausdinome jaunos moksleivės Marijos Čyvaitės atsiliepimą apie Žiemos kursus „Raibuliavimas“. Šį kartą pakalbino kursų rengėjus ir paskaitininkus, kokie buvo jų tikslai, ką jie norėjo perduoti jaunimui, kodėl pasirinko tokią, ne iš karto suprantamą temą.

LIUDAS LANDSBERGIS,
Vienas iš kursų ruošėjų.

Kursų tema – „Raibuliavimas“. Taip norėjome jaunimui vaizdžiai parodyti, kaip mūsų elgesys veikia kitus. Kai įmeti akmenuką į vandenį, vanduo raibuliuoja – bangelės ratilais plečiasi tolyn nuo centro. Kai kurie ratilai atsitrenkia į šalia esantį, o kiti ilgai keliauja, kol netikėtai į ką atsimuša. Savo veiksmais, elgesiu ir sprendimais mes metame akmenėlius į gyvenimo „vandenį“, sukeldami raibuliuojančias bangeles, kuriuos įtakoja kitus. Nori ar nenori, mes visi esame šio raibuliavimo proceso dalis. Ateitininkas nėra pasyvus gyvenimo stebėtojas. Jis drąsiai ir sąmoningai žengia į pasaulį su tikslu jį atnaujinti Kristuje. Ateitininkas yra vadas, kuris rūpinasi ne tik savo tobulėjimu pagal Kristaus pavyzdį, bet ir kitų kėlimu, padėdamas ir jiems siekti Kristaus idealo.

Paskaitininkų užduotis buvo šias mintis vaizdžiai pristatyti kursantams.

AUDRIUS POLIKAITIS

Aš pristačiau kursų temą – „Raibuliavimas“. Savo pašnekesyje nagrinėjau pagrindinius asmenybės brandos bruožus. Vienas iš svarbiausių – atsakomybės už savo veiksmus prisiėmimas. Brėsdamas moksleivis pra-

deda suvokti, kad savo elgesiu ir sprendimais jis paveikia kitus – teigiamai ar neigiamai. Ateitininkai siūlo veikti teigiamai, sekant Kristaus pavyzdžiu. Ateitininkų principai yra mūsų pagrindinės veikimo gairės. Esame visi įpareigoti vystyti savo talentus ir smarkiai „raibuliuoti“, tuo būdu pozityviai paveikdami savo aplinką.

Buvo labai smagu pabūti kursuose Dainavoje ir pajusti moksleivių jaunatvišką užsidegimą. Papasakojau moksleiviams, kad ir aš buvau kursantas Dainavoje kartu su kai kuriais šių metų kursantų tėveliais. Šių ideologinių ateitininkų kursų tęstinumas tapo gražia tradicija! Su manimi kartu į Dainavą atvažiavo ir mano 5 m. ir 7 m. dukrelės. Džiaugiausi, kad jos galėjo bent trumpai pamatyti, kas vyksta Žiemos kursuose ir viliosi, kad ir po 10 metų ši kursų tradicija dar gyvuos, kad ir jos brėsdamos galėtų patirti jų teigiamą įtaką.

MARIUS LANIAUSKAS

Kartu su Vitu Underiu buvome paskutinieji paskaitininkai Ateitininkų moksleivių Žiemos kursuose. Mūsų tikslas – paskatinti kursantus naudoti tas žinias, kurias gavo Žiemos kursuose, ir sugrįžus į namus labiau įprasmininti savo kasdieninį gyvenimą. Pasakojome, kad Kristus yra pa-

siuntęs mus visus atlikti tam tikrą paskirtį. Siūlėme kursantams kas dieną sau užduoti Prano Dovydaičio 1911 metais parašytus „Tris pamatinius klausimus“, stengiantis suvokti savo paskirtį.

Stengėmės kursantams įrodyti, kad pasiryžimas veikti „raibuliavimo“ būdu įtakoja visą pasaulį.

Stebėjausi kursantų entuziastišku dalyvavimu programoje. Džiaugiausi, kad tas jaunimas bus mūsų ateities vadai. Buvau dėkingas, kad MAS centro valdyba rūpinosi kursų suorganizavimu. Prisiminiau, kiek įtakos kun. Stasio Ylos vedami kursai turėjo mano asmeniniame gyvenime. Tegyvuoja Žiemos kursai!

VITAS UNDERYS

Mudu su Marium Laniausku pristatėme temą „Raibuliavimas ir ateitis“. Atsigrėžėme į mūsų pačių praeitį, draugystę bei gyvenimo įvykius ir papasakojome, kaip tai paveikė mus ir kaip mes paveikėme kitus.

Skatinome kursantus vystyti savo talentus bei įgūdžius, kad galėtų gerinti pasaulį. Kad būtų mažiau vartotojai, o labiau kūrėjais.

Jaunimui linkėjome:

„Būkite laimingi, dirbkite su viltimi bei optimizmu ir žinokite, kad nesate vieni. Jūsų veiksmai kels rai-

Čikagos sendraugių susirinkimas

Ateitininkų namuose, vasario 15 d. – kalbės Renata Žiūkaitė

Čikagos sendraugių ateitininkų susirinkimas įvyks šeštadienį, vasario 15 d., 9:30 val. ryto Ateitininkų namuose 1380 Castlewood Drive, Lemont. Viešnia iš Lietuvos, RENATA ŽIŪKAITĖ kalbės tema: „Popiežiaus *Evangelii gaudium* – ko Bažnyčia laukia iš mūsų?“ R. Žiūkaitė, buvusi „Marijos radijo“ ateitininkų laidų vedėja, yra „Caritas“ savanorė. Renata penkerius metus reguliariai – vieną ar du kartus per savaitę – lanko įkalintuosius Lukiškių kalinėjime. Čikagos sendraugių ateitininkų valdyba maloniai kviečia visus – ateitininkus ir ne ateitininkus – susirinkime dalyvauti.

Knygų klubas Ateitininkų namuose

Ateitininkų namų knygų diskusijų būrelis rinksis trečiadienį, vasario 19 d., 10 val. ryto. Bus aptariama James Ford parašyta knyga „Song of Willow Frost“. Diskusijos vyks lietuvių kalba. Visi kviečiami, net ir nespėję knygą perskaityti. Prašome pranešti iš anksto, jei ketinate dalyvauti el. paštu: dainequinn@gmail.com Susirinkimas vyks Ateitininkų namuose (1380 Castlewood Drive, Lemont, IL).

Tomas Girnius

buliavimą ir taip jūs kursite naują pasaulį. Jūs esate mūsų ateitis.”

Žiemos Kursų dalyviai man paliko teigiamą išpūdį. Gera buvo matyti juos susibūrusius ir besidalijančius mintimis ar besimeldžiančius. Smagu, kad jie noriai dainavo dainą, mokėjo jos žodžius. Šia daina ir baigėme mūsų pokalbį. Jautėsi, kad jie vienas kitą priėmė ir palaikė. Ateitis yra šviesi!

ASTA ČUPLINSKIENĖ

Savo paskaitoje pristačiau mintis apie smalsumą. Esame smalsūs iš prigimties – mūsų instinktyvus pastumas užtikrina saugią aplinką. Akį patraukia tai, kas nauja, netikėta ar įdomu. Esame pavaldūs visokioms jėgoms, kurios traukia mūsų dėmesį, tiek ekranuose, tiek spaudoje ir gamtoje. Tačiau apsistoti ties tuo, kas mums įdomu ir nauja, apmąstyti ir nagrinėti, tai ir yra kitoks sąmoningas smalsumas. Tokią veiklą pasirenka žmogus, norintis save tobulinti. Siekdami vystyti inteligentiškumo įgūdžius, privalome būti ne TIK nesąmoningai traukiami į visas puses, bet ir mokėti susikaupti ties tais dalykais, kurie verti mūsų laiko ir sąmoningo dėmesio.

Toliau kalbėjome apie Sokratą, kuris teigė, kad „tikroji išmintis yra žinojimas, kiek mažai žinai”. Kita vertus, išmintingi žmonės kelia svarbius klausimus, tuo gilindami savo žinias. Su moksleiviais aptarėme tiksluosius, interpretacinius ir vertinamojo pobūdžio klausimus. Žvelgdami į Michelangelo paveikslą klausėme klausimus, tokiu pat būdu aptarėme kadra iš filmo „Žvaigždžių karai”. Paskui moksleiviai įsijautė interpretuodami Marcinkevičiaus eiles. Šiuose pratimuose atsakymai turėjo mažiau reikšmės nei patys klausimai. Moksleiviai pajuto, kaip gali atsiverti naujos diskusinės erdvės, kam nors uždavus nors vieną tikrai „užkabinantį” klausimą...

Trumpai pabuvojusi Žiemos kursuose, užsidegiau moksleivių energija ir ryžtu. Aš visiems kartoju, kad kursai – tai ateitininkų veiklos pažiba. Būvimas tokioje aplinkoje su tokiais imliais jaunais žmonėmis šildo širdį, atnaujina ryžtą kurti ir veikti. Ačiū organizatoriams, kad suteikė mūsų jaunimui (ir man!) šią progą.

TOMAS GIRNIUS, ŠAAT pirmininkas

Pasirinkau temą „Popiežiaus Pranciškaus *Evangelii Gaudium* (Evangelijos džiaugsmas): metmenys kaip visą atnaujinti Kristuje”. Remdamasis parinktomis citatomis bandžiau glaustai perduoti tiek pagrindines Pranciškaus mintis, tiek tą dvasią, kurią jis skleidžia. Kad Pranciškus sėkmingai randa žmogišką ryšį su pasauliečiais, apstu pavyzdžių žiniasklaidoje. O *Evangelii Gaudium* atskleidžia, kad jo pagrindiniai rūpesčiai yra būtent tie, kuriuos instinktyviai jaučia jauni

Marius Laniauskas

žmonės. Jam svarbiau skurdo, bado, sergančių ar nepažabotos laisvos rinkos problemos, negu teologinės plonybės.

Štai kaip Pranciškus kviečia visa atnaujinti Kristuje: „Norėčiau Bažnyčios, kuri yra apdaužyta, kuriai skauda, kuri murzina, nes gatvėje pagyvenusi, o ne Bažnyčios, kuri yra nesveika, nes užgniaužta ir įkibusi į savo pačios saugią būseną”.

„Autentiškas tikėjimas – kuris niekada nebūna nei patogus, nei vien tik tai asmeniškias – visados apima gilų norą pakeisti pasaulį, perduoti vertybes, palikti ši pasaulį kažkaip geresnį, negu mes jį radome”.

Man buvo labai malonu praleisti kelias dienas Žiemos kursuose. Galiu tik tikėti, kad moksleiviams buvo ne mažiau malonu ir prasminga.

SESELĖ IGNĖ

Gyvename nebe krikščioniškoje aplinkoje. Nors kūnas vystosi savaime, žmogaus širdis ir dvasingumas bręsta remiantis asmeniškais sprendimais – o sprendžiam pagal savo supratimą, patirčių pasekmes. Kad iš tiesų „Visa atnaujintume Kristuje”, turime patirti Jėzų kaip savo gyvenimo Viešpatį. Kaip būsimas šv. Jonas Paulius II sakė: „Jei nėra susitikimo virpulio, belieka bedvasis tradicionalizmas.” PEW forum apklausa atskleidžia, jog jaunimas iki 35 m. tiesiog neturi specifinio tikėjimo – vadinami „NONES” – be tikėjimo, bet ne ateistai. Tikėjimo patirtis tiesiog iškrenta iš jų gyvenimo. Nagrinėjome naująją encikliką *Lumen Fidei*, kad suvoktume, kiek reikia brandinti mūsų tikėjimo patirtį ir aktyviai siekti, kad sąmoningai bręstų mūsų dvasingumas.

DR. JONAS PRUNSKIS

Dr. Jono Prunskis rodė pratimus, kaip efektyviai veikti ir paveikti kitus. Tai yra kursų temos „Raibuliavimo” esmė. Viena kursantė taip atsiliepė apie dr. Prunskio paskaitą: „Aš supratau, kad net jeigu galvoji, kad kažkas nepasiseks, vis tiek bandyk ir niekada, niekada, niekada nepasiduok. Taip pat stenkis daryti daugiau negu reikia.”

STASYS KULIAVAS

Kalbėjau tema „Vadovavimas ir ryšių vystymas”. Mūsų visų pareiga – save ugdyti, save lavinti, siekti aukštesnių mokslų, plėsti savo pasaulėžiūrą, teigiamai paveikti pasaulį. Tą galime padaryti būdami įtakingi ir efektyvūs vadovai. Kartu su moksleiviais išnagrinėjome vadovavimo stilius ir ryšių vystymo pagrindus, siekiant tapti sėkmingesniais vadovais.

Aš prisimenu savo dalyvavimą Žiemos kursuose ir galiu drąsiai pasakyti, kad visi šių metų kursų dalyviai buvo ypatingi žmonės. Moksleiviai, jų vadovai, štabas – visi buvo įdomūs, malonūs ir teigiamai nusiteikę. Man tikrai buvo

Asta Čuplinskienė

smagu būti su jais kartu. Kai kurie kursantai man rašo laiškus, užduoda įvairius klausimus.

ANTANAS ŠILEIKA

Rašytojas Antanas Šileika parašė ne vieną knygą anglų kalba lietuviška tema. Jo knyga „Underground” (2011) apie Lietuvos partizanus praėjusiais metais buvo išleista lietuvių kalba, o neseniai „Donelos” studija nupirko knygos scenarijų kurti filmą. Moksleiviams buvo ypatingai įdomu susitikti su rašytoju ir pamatyti, kad galima sėkmingai ir kūrybingai verstis, studijavus humanitarinius mokslus.

Kalbėjau apie Lietuvos partizanus. Šita tema svarbi jaunimui, nes ji padeda ne vien suprasti savo istoriją, bet ir istorijos interpretacijos plonybes.

Kokius išpūdžius paliko Žiemos kursai? Buvo gyva, smagi grupė jaunų žmonių, kurie padarė labai gerą išpūdį paskaitininkui.

VINCAS SRUOGINIS

Vincas Sruoginis kartu su J. Ohman baigia kurti dokumentinį filmą „The Invisible Front” apie Lietuvos partizanus. (www.theinvisiblefront.com) Nors filmas dar nerodomas JAV, V. Sruoginis sutiko juo pasidalinti su moksleiviais kursuose. Tai vaizdžiai papildė rašytojo Šileikos paskaitą. Vincas šitaip atsiliepė apie sutiktus kursantus:

Mane nustebino moksleivių smalsumas ir kokie jie mąstantys. Vaikščiodamaspo stovyklą, nugaršdavau moksleivius diskutuojant apie tikėjimą, savo tautinę tapatybę, patriotizmą... Po filmo pristatymo moksleiviai uždavė nemažai klausimų, iš kurių buvo aišku, kad jie giliai galvoja ir daug supranta.

VIKTUTĖ TIJŪNĖLIENĖ

Viktutė Sušinskaitė-Tijūnėlienė, mokytoja ir mama, jau daug metų prisideda prie kursų ruošos.

Kursuose Viktutė Tijūnėlienė pravedė pratimą pietų metu. Kursantai buvo suskirstyti į tris grupes. Pirmoji, didžiausia grupė, valgė tik ryžius, antroji – kiek mažesnę, valgė ryžius su pupomis, o trečioji – tik keli žmonės, gardžiavosi iškilmingais pietumis. Po pietų vyko pokalbis: ką jaunimas galvojo apie badą ir skurdą, apie tautų lygybę, apie žmonių teises. Kursantai aktyviai dalijosi savo mintimis.

LIUDAS LANDSBERGIS

Nors Žiemos kursai yra skirti moksleiviams, bet iš jų mokomės visi – ne tik moksleiviai, bet ir vadovai, paskaitininkai, rengėjai ir darbininkai.

Žiemos kursų komiteto nariai:

Liudas Landsbergis, Matas ir Vaiva Čyvai, Viktutė Tijūnėlienė ir Milda Chmieleuskaitė.

Vitas Underys

Stasys Kuliavas

Antanas Šileika

Viktutė Tijūnėlienė

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

Lietuvos ledo ritulio rinktinei padės
D. Zubrus ir P. Rulevičius

Du JAV rungtyniaujantys lietuviai, puolimo grandies žaidėjai – NHL „New Jersey Devils” rungtyniaujantis Dainius Zubrus ir Green Bay (Wisconsino valstija) St. Norbert College komandai atstovaujantis Pijus Rulevičius sutiko prisijungti prie Lietuvos ledo ritulio rinktinės ir padėti jai kautis šių metų balandžio mėnesį Vilniuje vyksiančiame pasaulio I diviziono „B” grupės ledo ritulio čempionate.

Lietuvos ledo ritulio rinktinės treneris Bernd Haake ne veltui eikvojo asmeninę sąskaitą. Šią savaitę už savas lėšas nuskridęs aplankyti „New Jersey Devils” klubo puolėjo Dainiaus Zubraus, vokiečiai išgavo ryškiausios Lietuvos ledo ritulio žvaigždės pažadą žaisti pasaulio čempionate Vilniuje.

Po New Jersey vykusio B. Haake ir D. Zubraus atviro pokalbio, Dainius patvirtino, kad nori žaisti už savo šalį. Tačiau išlieka kelios aplinkybės, galinčios sutrukdyti D. Zubrui.

Bet kokios lietuvių viltys bus palaidotos, jei pastaruoju metu banguotai žaidžianti „Devils” komanda susims ir prasibraus į NHL atkrintamąsias varžybas. Pasaulio čempionato I diviziono „B” grupės turnyras Vilniuje vyks balandžio 20–26 dienomis – tuomet anapus Atlanto kaip tik išismarkaus kova dėl Stanley taurės.

Tačiau net jeigu 2012 metų NHL vicečempionai nedalyvautų atkrintamosiose varžybose, D. Zubrus nebūtinai galės po devynerių metų pertraukos apsilankyti Lietuvos rinktinės marškinėlius. Lou Lamoriello yra ne tik „Devils” klubo prezidentas, bet ir vienintelio NHL lygoje žaidžiančio lietuvio agentas, todėl būtent jo žodis lems, ar traumų ne kartą kamuotam veteranui bus leista žaisti pasaulio čempionate.

Dar viena kliūtis elektrėniškio kelyje į Lietuvos rinktinę – išpūdinga sąskaita už jo draudimą. Ilga puolėjo traumų istorija ir dar dvejus metus galiosianti 6,2 mln. JAV dolerių vertės sutartis su „Devils” klubu sportininko draudimo kainą išpūs iki Lietuvos ledo ritulio rinktinei neregėtos sumos.

Zubraus draudimas savaitei gali kainuoti maždaug 25,000 JAV dolerių. Tačiau padėtis nėra be išeities – merrdinti Lietuvos ledo ritulio federacija jau ieško rėmėjo, galinčio padėti atvežti geriausią šalies žaidėją į Vilnių.

P. Rulevičius mokslus
aukos Lietuvos rinktinei

Prieš susitikdamas su D. Zubrumi, Lietuvos rinktinės vairininkas viešėjo ir Wisconsin valstijoje, kur aplankė Green Bay St. Norbert College komandai atstovaujantį kitą puolėją iš Lietuvos Pijų Rulevičių. Jis į Lietuvą turėtų atvykti likus savaitei iki pasaulio ledo ritulio čempionato Vilniuje ir tai tikisi padaryti atidėjęs kelis egzaminus, kadangi kaip tik balandį vyks egzaminų sesija. Lietuvis studijuoja komunikacijos mokslus.

Susitkęs su ledo ritulininku, B. Haake stebėjo lietuvių rungtynes, ku-

Lietuvos rinktinės treneris B. Haake ir D. Zubrus.

rias Green Bay komanda laimėjo 11:1, o P. Rulevičius pelnė įvartį. „Pijus sužaidė geras rungtynes, jis yra geras čiuožėjas, turi gerą smūgį. Žaidžia kietai, nuolat atakuoja varžovus kūnu. Komanda gera, manau, ji turėtų laimėti NCAA studentų lygos III diviziono čempionatą”, – sakė B. Haake.

Į rinktinę veržiasi
ir D. Kasparaitis

Padėti Lietuvos rinktinei neatsisako ir vienas geriausių visų laikų Lietuvos ledo ritulio žaidėjų Darius Kasparaitis. Vasario 1 d. jis pradėjo žaisti Lietuvos Nacionalinėje ledo ritulio lygoje (NLRL). Apsivilkęs Vilniaus „Hockey Punks” komandos marškinėlius jis žaidė prieš gimtųjų Elektrėnų „Lokių-Poseidono” komandą. Vilniečiai iškovojo pergalę 5:3, o D. Kasparaitis pasižymėjo ne tik puikia gynyba, bet ir pelnytu įvarčiu.

„Man malonu, kad galiu startuoti ir Lietuvos čempionate. Mano karjeroje yra juoda dėmė – niekada neatstovavau Lietuvos nacionalinei rinktinei. Žinau taisykles, reikia trejus metus prieš tai pažaisti Lietuvoje, kad tarptautinėse varžybose galėčiau rungtyniauti mūsų šalies rinktinėje. Aš to norėčiau, bet negaliu žinoti, kaip jausiuosi po poros sezonų. Jeigu nieko neskaudės, tai tikrai neatsisakysiu”, – parvykęs iš Švedijos į Lietuvą kalbėjo legendinis 41-erių metų ledo ritulininkas.

Padėti Lietuvos rinktinei neatsisako ir vienas geriausių visų laikų Lietuvos ledo ritulio žaidėjų Darius Kasparaitis.

Prasidėjo II ČLKL etapas

Praėjusį šeštadienį Čikagos lietuvių krepšinio lygos (ČLKL) čempionate į dvi pajėgumo grupes pasiskirsčiusios komandos pradėjo antrojo varžybų etapo rungtynes.

Pergalę II etapo varžybas pradėjo pajėgiausioje komandų grupėje rungtyniaujantys vieni geriausių šio čempionato „Radviliškio” krepšininkai. Jie rezultatu 71:61 priverstė pasiduoti septintąją vietą po pirmojo etapo varžybų užėmusią „Stumbro” komandą.

Nugalėtojams 18 taškų pelnė ir 12 kamuolių sugriebė Egidijus Stanislauskis, 14 pridėjo Skaumantas Pocius. „Stumbrui” daugiausiai taškų pelnė Algirdas Zamalaitis – 13, Deividas Markevičius – 11.

Panašiu rezultatu

pergalę iškovojo ir trečioje vietoje žengiantys „Lituanicos” krepšininkai, kurie 84:72 nugalėjo „Žemaitijos” komandą.

„Lituanicos” komandos pergalės kalviu tapo 29 taškus pelnęs ir net 20 kamuolių atkovojęs Šarūnas Skadas, o žemaičiams 20 taškų pelnė Martynas Einikis.

Antroje ČLKL komandų pajėgumo grupėje, dėl „Išsūkio” taurės kovojanti „Lietavos” komanda rezultatu 63:49 priverstė pasiduoti „Lietkabelio” krepšininkus. Panevėžiečiams lemtingu tapo antrasis rungtynių kėlinys, kurį jie pralaimėjo 5:17.

Mantas Stankevičius nugalėtojams pelnė 20 taškų, Antanas Rauchas – 15, o varžovų gretose vienintelis Gvidas Drungilas surinko dviženklį taškų skaičių – 14.

Atakliausiai vykusiose praėjusio šeštadienio rungtynėse praėjusio sezono ČLKL čempionai „Compass-Kunigaikščių” krepšininkai 66:68 turėjo pripažinti po ilgesnės pertraukos vėlgi į ČLKL aikštelę sugrįžusios „Jaunimo” komandos pranašumą.

„Jaunimui” 15 taškų surinko Karolis Vaičius, 14 – Mantas Tamašauskis, o „Kunigaikščių” komandoje rezultatyviu žaidimu blykstelėjo abu komandos juodaodžiai krepšininkai: Anthony Simmons sąskaitoje – 29 taškai, Kerrie Miller – 13.

II etapo antrojo turo varžybas ČLKL komandos žais vasario 8 d. (šeštadienį). 1:30 val. p. p. rungtyniaus

„Jaunimas” – „Žalgiris-35”, 2:40 val. p. p. „Stumbras” – „Lituanica”, 4 val. p. p. „Atletas” – „M Brothers”, 5:20 val. p. p. „Švyturys” – „Žemaitija”, 6:40 val. v. „Lietava” – „Compass-Kunigaikščiai”, 7:50 val. v. „Jaunimas” – „Lietkabelis”. Krepšininkai rungtyniauja Pasaulio lietuvių

centre Lemonte. Įėjimas – nemokamas!

Rungtyniauja ir senjorai

Sekmadieniais be oranžinio kamuolio nelieta ir ČLKL senjorų čempionate rungtyniaujantys krepšininkai. Vasario 2 d. sužaistos dvejų rungtynės, kuriose „Neptūnas” rezultatu 58:55 nugalėjo „Lokius”, o „Jaguarai” – 55:35 įveikė PLC komandą.

Komandoms sužaidus nevienodą rungtynių skaičių, pirmąją po 4 pergales iškovojusios „Lokių” ir „Neptūno” komandos, triskart laimėjo – „Jaguarai”, o kartą pergalę džiaugėsi PLC krepšininkai.

ČLKL turnyrinė lentelė
vieta, komanda, pergalės, pralaimėjimai

1. „M Brothers”	12	0
2. „Radviliškis”	12	1
3. „Lituanica”	10	3
4. „Atletas”	8	4
5. „Švyturys”	7	5
6. „Žemaitija”	7	6
7. „Stumbras”	6	7

„Išsūkio” taurė

1. „Jaunimas”	5	8
2. „Lietava”	5	8
3. „Lietkabelis”	4	9
4. „Prima-Lituanica”	3	9
5. „Žalgiris-35”	2	10
6. „Compass-Kunigaikščiai”	1	12

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Premjeras išlydėjo olimpiečius

Lietuvos ir Latvijos olimpinės delegacijos išvyksta į Sočio žiemos olimpinės žaidynes. LTOK nuotr.

Ryga (ELTA) – Ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius drauge su Latvijos prezidentu Andris Berzins ketvirtadienio rytą Rygoje į Sočio žiemos olimpinės žaidynes išlydėjo Lietuvos ir Latvijos sportininkų delegacijas. Vasario 6–10 dienomis Sočyje ministras pirmininkas stebės žiemos olimpinių žaidynių atidarymo iškilmes, biatlonininko Tomo Kaukėno pasirodymą sprinto rungtyje. Lietuvos premjeras Algirdas Butkevičius Sočyje taip pat susitiks su Rusijos ministru pirmininku Dmitrijumi

Šernus būtina išnaikinti iki liepos

Vilnius (BNS) – Manoma, kad Lietuvoje iki liepos neišnaikinus didžiosios dalies šernų, agresyvus afrikinio kiaulių maro užkratas gali persimesti į kiaulių fermas. Aplinkos ministras Valentinas Mazuronis teigia, kad tokiu atveju tektų išnaikinti ne tik visus šernus, bet ir kiaules. Valstybinėje maisto ir veterinarijos tarnyboje vasario 5 d. posėdžiavusi darbo grupė sutarė, kad maro virusą svarbu sunaikinti iki liepos pradžios, nes didelė tikimybė, kad užsikrėtę šernai, ieškodami maisto, līs į laukus, ir to

Maironio muziejuje – P. Babicko eksponatai

Kaunas (Maironio literatūros muziejus) – Po beveik pusės amžiaus iš Jungtinių Valstijų į Maironio muziejų Kaune atkeliavo dalis diplomato ir publicisto Petro Babicko kolekcijos. Tarp prieškariu Lietuvos kaimuose surinktų daiktų – ir itin vertingi, kelių šimtų metų senumo gintaro karoliai. Lietuvos radijo žurnalistikos pradininkas, diplomatas, rašytojas, vertėjas, fotografas Petras Babickas buvęs ir aistringas kolekcininkas. Vasarą jis dviračiu keliaudavęs po Lietuvą ir rinkdavęs įdomesnius daiktus. Šių gintaro karolių istoriją Babickas aprašęs

Mažoji Lietuva pripažinta etnografiniu regionu

Vilnius (BNS) – Lietuva jau turi penkis etnografinius regionus. Greta Aukštaitijos, Žemaitijos, Suvalkijos ir Dzūkijos oficialiai įteisinta ir Mažoji Lietuva. Valstybinė lietuvių kalbos komisija (VLKK) į Lietuvos vietovardžių sąrašą įtraukė ir Mažąją Lietuvą. Iki šiol turėjusi tik istorinės vietovės statusą Mažoji Lietuva tapo oficialiu šalies etnografiniu regionu. Oficialų paaikškinimą tuo klausimu VLKK žada pateikti vėliau. „Kol Mažosios Lietuvos pavadinimas nebuvo oficialus, jis galėjo kelti

Medvedevu. Neformalaus pokalbio metu ketinama aptarti dvišalius ekonominis santykius ir balandį vykstantį Lietuvos ir Rusijos ekonomikos forumą Sankt Peterburge. Lietuvos ir Latvijos olimpinės delegacijos išvyksta į Sočio žiemos olimpinės žaidynes. Į žiemos žaidynes Latvija pasiuntė 58 sportininkus – 6,4 karto daugiau negu 9 olimpiečius turinti Lietuva. Prieš ketverius metus Vankouveryje du sidabro medalius iškovojo latviai ir šį kartą žada namo negrįžti tuščiomis rankomis.

kiu būdu su pašaru virusas gali patekti į kiaulių fermas. Tarnyba pranešė, kad Lietuvoje ištirta 1588 šernų ir 534 kiaulių mėginių, tačiau be dviejų teigiamų atvejų sumedžiotuose šernuose, daugiau šios pavojingos ligos užkrato nerasta. Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai nurodyta pakartotinai kreiptis į Europos Komisiją dėl finansavimo žvėrių migraciją stabdančiai tvorai prie sienos su Baltarusija. Manoma, kad būtent iš šios šalies šernai pernešė afrikinio kiaulių maro užkratą.

plačiai – prie Išlaužo kaimo 1935 m. jis patekęs į vestuves ir ant šeiminingės kaklo pamatęs karolius prašė juos padovanoti. Moteris sutiko išmainyti juos į audinį savo anūkų kostiumams. Karoliai seni. gali būti XVII amžiaus. Kolekciją į vakarus pasitraukusiam Babickui po karo išsiuntė jo sesuo. Brazilijoje jis surengė parodą, tačiau viltys atidaryti muziejų žlugo uždarius Lietuvos atstovybę. Vėliau kolekciją Čikagoje saugojo Bronius Kviklys. Planuojama, kad P. Babicko kolekciją bus galima pamatyti šiuo metu kuriamoje ekspozicijoje.

dviprasmybių, juo buvo galima manipuluoti arba įvairiai interpretuoti. Nuo šiol to nebebus. Dabar turime istorinę savo teritoriją, savo kultūrą, skirtingą nuo kitų regionų”, – sakė kraštotyrininkė Jūratė Pranceva, viena aktyviausių kovotojų už tai, kad Mažosios Lietuvos vietovardis būtų įteisintas. Žemaičių kultūros draugijos pirmininkas Stasys Kasparavičius įsitikinęs, kad klaipėdiečius, šilutiškius ar Pagėgių žmones pakaktų vadinti žemaičiais.

Prasidėjo 64-asis Berlyno kino festivalis

Berlynas (ELTA) – JAV režisieriaus Wesley Anderson juosta „Viešbutis Didysis Budapeštas” ketvirtadienį atidarė 64-ąjį Berlyno kino festivalį. Vienas prestižiškiausių kino renginių pasaulyje šiemet vyks vasario 6–16 dienomis. Dėl pagrindinio festivalio apdova-

nojimo – „Auksinio lokio” pagrindinėje programoje varžysis dvi dešimtys filmų. Tarptautiniai festivalio žiuri šiemet pirmininkauja prodiuseris ir scenarijų autorius iš JAV James Schamus. Už nuopelnus kinui „Auksiniu lokiu” festivalyje šiemet bus apdovano-tas britų režisierius Ken Loach.

Vatikanas apgailestauja dėl smerkiančios JT ataskaitos

Vatikanas (ELTA) – Vatikanas teigia apgailestaujantis dėl jo teigimu, Jungtinių Tautų (JT) Vaiko teisių komiteto bandymo kištis su savo požiūriu į abortus ir kontracepciją šią savaitę paskelbtoje kunigų pedofilijos skandalą pasmerkiančioje ataskaitoje. JT pranešime teigiama, kad Vatikanas turėtų pakeisti taisykles dėl abortų ir katalikų mokyklose įvesti seksualinį švietimą, kad būtų užtikrinta, jog garantuojamos vaikų teisės ir priėjimas prie sveikatos apsaugos. Atsakomajame Vatikano pranešime sakoma, kad Šventasis Sostas lieka įsipareigojęs apginti ir apsaugoti vaikų teises, tačiau apgailestauja, kad

komitetas bando „kištis į katalikų Bažnyčios mokymus apie žmogaus garbingumą ir religinės laisvės praktikavimą”. Komitetas savo ataskaitoje apkal-tino Vatikano pareigūnus laikantis strategijų, leidusių kunigams dešimtmečius seksualiai išnaudoti ir tvirkinti dešimtis tūkstančių vaikų. Be to, Vatikanas raginamas nedelsiant pašalinti visus dvasininkus, įtariamus vaikų seksualiniu išnaudojimu. Doku-mente Šventasis Sostas taip pat kritikuojamas dėl savo pozicijos kontracepcijos, homoseksualumo ir abortų klausimais.

Kompromisas – vienintelis būdas įveikti krizę

Kijevas (ELTA) – Ukrainos prezidentas Viktoras Janukovyčius teigė JAV valstybės sekretoriaus pavaduotojai Victoria Nuland, kad „dialogas ir kompromisas” yra vienintelis kelias Ukrainą išvesti iš kamuojančios politinės krizės. V. Janukovyčius susitiko su V. Nuland aptarti sprendimą, kaip užbaigti antivyriausybinius protestus, kurie šalį apėmė nuo praėjusių metų lapkričio. Jie kalbėjo apie politinę reformą ir galimas tolesnes Prezidento bei opozicijos vadovų derybas. Susitikime su V. Nuland Ukrainos vadovas pareiškė, jog pritaria opozicijos reikalavimams dėl Konstitucijos pataisų, tačiau pabrėžė, kad procese

turi dalyvauti Konstitucinis Teismas ir pasiūlymai turi būti svarstomi parlamente. Be kita ko, V. Janukovyčius pritarė veiksmams, kuriais siekiama spartinti per neramumus sulaikytų aktyvistų paleidimą į laisvę. Tačiau Prezidentas parėmė įstatymą, kuris numato amnestiją sulaikytiems aktyvistams su sąlyga, kad protestuotojai pasitrauks iš okupuotų valdžios įstaigų. Vėliau ketvirtadienį V. Janukovyčius išvyko į žiemos olimpinės žaidynes Sočyje, Rusijoje, kur, kaip tikimasi, susitiks su Rusijos prezidentu Vladimiru Putinu.

Princas William įteiks Mirren BAFTA apdovanojimą

Londonas (BNS) – Helen Mirren per Britų kino ir televizijos meno akademijos (BAFTA) apdovanojimų iškilmes kitą savaitę turi pagerbti princas William. Cambridge kunigaikštis, kuris yra BAFTA prezidentas, „Karalienės” (The Queen) žvaigždei vasario 16 dieną įteiks BAFTA apdovanojimą už gyvenimo pasiekimus „Academy Fellowship Award”. Tarp ankstesnių šio apdovanojimo laureatų yra seras Alfred Hitchcock, Charlie Chaplin, Elizabeth Taylor, Judi Dench, Vanessa Redgrave, Christopher Lee.

Hellen Mirren filme „Karalienė”. fanpop.com nuotr.

Anglijos karalienė susitiks su popiežiumi

Londonas (Vatikano radijas) – Popiežius Pranciškus balandžio 3 dieną audiencijoje priims Anglijos karalienę. Karalienė Elizabeth II su Princu Philip į Romą atvyksta kviečiami Italijos Respublikos prezidento Giorgio Napolitano. Po apsilankymo Italijos prezidentūroje įvyks popiežiaus audiencija Vatikane. Tai bus pirmas karalienės Elizabeth II, kuri drauge yra

Anglikonų Bažnyčios galva, susitikimas su popiežiumi Pranciškumi. Pasutinį kartą Anglijos Karalienė Elizabeth II lankėsi Vatikane 2000 metais, ją priėmė popiežius Jonas Paulius II. Popiežius emeritas Benediktas XVI su karaliene susitiko 2010 metais Anglijoje Apaštališkosios kelionės metu. Elizabeth II Vatikane priėmė taip pat popiežius Jonas XXIII 1961 m.

ISTORIJOS UŽKULISIUOSE

Gatvės pavadinime slypi didvyrių žygis

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Lituanica ir 33-čios gatvių Bridgeporte sankryža. Matyti – Švento Jurgio parapijos varpinė.

Eugenijaus Būtėno nuotr.

Nėra tiek daug gatvių Čikagoje (ar kituose JAV didmiesčiuose), pavadintų etninių bendruomenių ar jų atstovų garbei. Kelėtą jų dauguma „vėjų miesto“ gyventojų gerai žino, pvz., Cermak Avenue, pavadintą čekų kilmės Čikagos burmistro (1931–1933) Anton Cermak garbei ar Pulaski Road, pavadintą Varšuvoje gimusio, tačiau (1777–1779) JAV tarnavusio generolo Casimir Pulaski vardu. Pietvakarinėje miesto dalyje, kadaise tirštai lietuvių apgyventame Marquette Parke, atsirado būrelis entuziastų, kurie pasiekė, kad 69-sios gatvės atkarpa nuo Western iki California būtų pavadinta Lithuanian Plaza Court vardu. Miesto valdžia tokį sprendimą priėmė 1976 metais.

Tačiau mūsų tėvynainių įtaka suteikiant gatvėms lietuviškus pavadinimus Čikagoje turi žymiai senesnes tradicijas. Šiandien prisiminkime Bridgeporto rajone esančią Lituanica gatvę, kurį š. m. sausio 1 dieną atšventė savo vardo 80-metį.

Tilžės lietuvis galėjo įkurti Bridgeportą

Bridgeportas „vėjų mieste“ buvo mūsų pirmųjų lietuvių imigrantų lopšys. Nors ženkliai lietuviai pradėjo čia kurtis nuo 1886-ųjų, pirmieji tėvynainiai šiose apylinkėse atsirado gerokai anksčiau. Manoma, jog 1848 m. emigravęs į Čikagą mažlietuvis Anasas Portas (Hans Port) galėjo būti Bridgeporto įkūrėjas. Ten, kur dabar Archer gatvė kerta Halsted, buvo medinis tiltas per Čikagos upę. Tuojau už tilto, pietinėje upės pusėje, tvyrojo mažlietuvių Porto žemė. Jam priklausė plotas iki pat dabartinės 39-osios gatvės. Pradžioje tos apylinkės buvo vadinamos Bridge of Port (t. y. Porto tiltu), o vėliau pavadinimas sutrumpintas iki Bridgeporto. 1892 m. ties 3230 South Auburn išdygo pirmoji lietuviška bažnyčia Čikagoje – Šv. Jurgio parapija.

Auburn gatvės ištakos

Šiandien būtų sudėtinga pasakyti, kada atsirado Auburn gatvė ir kodėl jai buvo parinktas toks pavadinimas. Juk nei JAV, o juolab Illinois istorijoje nėra jokio pasižymėjusio visuomenininko ar politiko pavardės. Galbūt šioje gatvėje žydėjo kaštonai – taip ir gimė gatvės pavadinimas. Pasiėravęs kolegės, Čikagos viešosios bibliotekos specfondų archyvistės Teresa Yoder tesužinojau, kad Čikagos miesto taryba patvirtino Auburn vardo gatvės atkarpą tarp 31 ir 35 gatvių 1879 m. rugpjūčio 4 d. Toks gatvės pavadinimas išliko iki 1933 m. pabaigos.

Bridgeporte „pakilo“ Lituanica

Lietuvių moterų piliečių lygos susirinkime, įvykusiame Čikagoje 1933 m. liepos 26 d., jos pirmininkė Marija Zolpienė iškėlė mintį įamžinti žuvusių transatlantinių lakūnų Stepono Dariaus ir Stasio Girėno vardus. Tarpininkaujant apygardos atstovui Thomas A. Doyle, Lyga skatino Miesto tarybos narius, kad Auburn gatvę gausiai lietuvių apgyventame Bridgeporto rajone pervadintų sudužusio lėktuvo „Lituanica“ vardu. Apie gatvės pavadinimo keitimą daug rašė vietinė spauda. Štai 1933 m. spalio 27 d. *Chicago Daily Tribune* buvo paskelbta, jog „Miesto tarybos nariai siūlo, kad Crawford gatvės pavadinimas būtų pakeistas į Pulaski, o Auburn – į Lituanica... Penktosios apygardos atstovas James J. Cuseck, nors balsavo „už“, įspėjo savo kolegas, kad keisdami gatvių pavadinimus, pagerbiant etnines grupes ar atskirus asmenis ar, ateityje gali sulaukti lavinos panašių prašymų... Įdomu, kad 29-osios apygardos atstovas Thomas J. Terrell, vienintelis balsavęs „prieš“ Crawford gatvės pakeitimą į Pulaski, palaikė pasiūlymą, jog Auburn gatvę taptų Lituanica. Lapkričio 10 d. Miesto tarybos posėdyje buvo patvirtintas Lietuvių moterų piliečių lygos prašymas, tačiau tolimesnį sprendimą ši perdavė Gatvių bei skersgatvių komisijai. Ją užduotis – nustatyti, ar nebus keblumų pakeitus gatvių pavadinimus.

Lapkričio 25 d. Lietuvių moterų piliečių lygos

susirinkimo metu advokatas Jonas Zuris paskelbė, jog sudarytas specialus komitetas (advokatai Juozas Grišius, Jonas Bagdziūnas – Borden, Rudy Vassale ir Jonas Zuris), kuris rūpinsis leidimu pakeisti gatvės pavadinimą. Marija Zolpienė ir Rožė Mazeļauskienė taipogi buvo įpareigosios dalyvauti Gatvių ir skersgatvių komisijos posėdyje. Ši komisija lapkričio 26 d. Lygos prašymą patenkino, nutarė jį patvirtinti kitame posėdyje ir įteikti pasirašyti Miesto burmistrui. Tiesa, neapsieita be skundų bei protestų. Lietuvių moterų piliečių lyga kreipėsi į prelatą Mykolą Krušą, kuris mieliai sutiko parašyti Gatvių komisijai laišką, pritardamas gatvės pavadinimo pakeitimui. Prelatas taip pat sutiko leisti nemokamai gatvės pavadinimo pakeitimo iškilmes surengti Šv. Jurgio (ties 33-čia ir Auburn gatvių sankryža) parapijos salėje. Lapkričio 29 d. komisija patvirtino naująjį pavadinimą. Lygiai po mėnesio, gruodžio 29 d., gatvės iškaba buvo pakeista iš Auburn į Lituanica. Naujojo pavadinimo iškilmes įvyko Naujųjų metų dieną – 1934 m. sausio 1 d., 2 val. p. p. 33-ios ir Lituanica gatvių šiaurės vakarų sankryžoje. Iškilmėms vadovavo Lietuvių moterų piliečių lygos pirmininkė Marija Zolpienė. Tarp svečių buvo žinomi visuomenininkai: Lietuvos Res-

Vienas populiariausių alučių anuometinėje Čikagoje buvo „Ambrosia“, pilstomas South Side Brewing Company Bridgeporte. 1936 m. skelbimas.

publikos generalinis konsulas Antanas Kalvaitis bei įvairių laikraščių redaktoriai – *Naujienu* – dr. Pijus Grigaitis, *Draugo* – Leonardas Šimutis, *Sandaros* – Mykolas Vaidyla, *Margučio* – Antanas Vanaigaitis. Dalyvavo gausus Dariaus – Girėno ir legionierių posto narių būrys, o jų pučiamųjų orkestras atliko programą. Baigiantis iškilmėms, Lygos pirmininkė Marija Zolpienė, padedant Rožei Mazeļauskienei, uždėjo vainiką ant gatvių pavadinimo stulpo.

Gatvės prekybinis veidas – įvairus

Iki Antrojo pasaulinio karo Bridgeportas buvo vienas iš didžiausių (o gal net pats didžiausias?) lietuvių apgyventas rajonas Čikagoje. Nors tuomet prekyba telkėsi daugiausia Halsted bei Morgan gatvėse, tačiau lietuvių verslininkų netrūko ir Lituanica gatvėje. Kas ten buvo įsikūrę, mums šiandien

Šaltą 1959 m. Naujųjų metų rytą lietuviai susirinko prie Švento Jurgio parapijos paminėti Lituanica gatvės 25-mečio jubiliejų. Istoriniai dokumentai ir nuotraukos iš Raimundo Mariaus Lapo archyvo

Lietuvos Respublikos prezidento Antano Smetonos (sėdi viduryje) apsilankymas Švento Jurgio parapijoje Bridgeporte. 1941 m.

atskleidžia bibliografinę retenybę (laimi, tokį egzempliorių aš saugau savo asmeninėje bibliotekoje) – *Chicagos ir apylinkių lietuvių telefonų knyga 1936 m.* Abėcėlė yra abėcėlė, tad pradėkime nuo raidės „a“. Lietuvių advokatų šioje gatvėje nerasi, bet užtat skyriuje „Alaus pristatytojai“ susipažinsime su L. N. Norkumi, South Side Brewing Co., įsikūrusios 3225 South Litanica, atstovu. „Automobiliai samdai – Auto livery“ paslaugas siūlė Anna Martin-kus, adresu 3315 South Litanica. Darbo, ko gero, netrūko batsiuviui Joseph Zvirblis, įsikūrusiam 3405 South Litanica – tiesa, jis telefono neturėjo. Bet užtat telefoną turėjo batsiuvio kaimynas – Šv. Jurgio bažnyčia, 3230 South Litanica, YARDS 0130. Švento Kazimiero akademijos rėmėjų antrosios kuopos raštininkė K. Garuckaitė gyveno 3349 South Litanica. Toje pačioje gatvės pusėje Nr. 3339 paženk-lintame pastate (irgi be telefono) savo kepta duona prekiaavo Josephine Lu-kas. Skyrelyje „Ekspresas“ (express and coal delivery) randame net ketu-rių eilučių informaciją: „Leases Jo-seph. Perkraustom rakandus. Atsar-gus patarnavimas. Pristatom anglis.

Šiame namelyje 3116 South Litanica Čikagos Bridge-porto apylinkėse gyveno Vilnės redaktorius Stasys Jo-kubka su žmona Ona.

3327 South Litanica YARDS 0965”. Šalimais dirbo mechanikas Joseph Martinkus, turėjęs garažą adresu 3315 South Litanica, bei gėlėmis pre-kiaujanti Urba Flower Shoppe, 3324. Matt Chemeris užlaikė „grosernę“ (maisto parduotuvę) – 3317 South Li-tuanica, o kiti du konkurentai toje pa-čioje gatvėje – Anthony Jurkus pa-state Nr. 3225, ir Anton Urnežis, pa-state Nr. 3428, prekiaavo mėsa savo „bu-černėse”. Statybininkas „kontrakto-rius“ C. Zelvis įsikūrė 3358 South Li-tuanica. Šioje gatvėje netrūko ir

„frankrukų” – laidojimo namų. Net dvejus randame tame pačiame kvar-tale ir net toje pačioje gatvės pusėje – Alex Masalski, Nr. 3307 ir Stanley P. Mazeika, Nr. 3319 South Litanica. Reikia notaro paslaugų? Jas teikdavo Vincas Stulpinas (anksčiau Halsted gatvėje prekiaavęs importuotais „Bi-rutės” saldainiais iš Šiaulių), adresu 3343 South Litanica. Amato sugebė-jus savo siuvykloje, 3317 South Litua-nica, demonstruodavo K. Laucius. Kur lietuvis – ten ir „tavernos”: Kaz. Aidukas –Nr. 3329, J. M. Azukas – Nr. 3301, Elaine Lekis – Nr. 3464, J. Maku-tenas (be telefono) – Nr. 3464, Bessie Masiliunas – Nr. 3200, Matt Radomski –Nr. 3337, Frank Schemett –Nr. 3336 bei Charles Ukelis – 3436 South Li-tuanica. Akivaizdu, koks verslas la-biausiai klestėjo Bridgeporte tarp lie-tuvių – ir Litanica gatvėje!

Netrūko čia ir šėtono pasekėjų

Bridgeportas buvo Čikagos bur-mistrų „židinyš”. Tarp 1933 iki 2011 metų čia gimė ar gyveno net penki burmistrai: Edward Joseph Kelly (1933–1947), Martin J. Kennelly (1947–1955), Richard J. Daley (1955–1976), Michael A. Bilandic (1977–1979) bei Ri-chard J. Daley sūnus Ri-chard M. Daley (1989–2011). Bridgeportas taip pat „padovanojo” dvi įžy-mybes pramogų pasauliui: kompozitorių Benn Jor-dan ir kino aktorį Jonat-han Sadowski (gal lietuvių kilmės?).

Nepaisant daugelio šių apylinkių privalumų (patogus viešasis susieki-mas su miesto centru, gera policijos apsauga istori-niame „burmistrų židi-nyje”), Bridgeporto gyven-tojų skaičius drastiškai su-mažėjo nuo tų laikų, kai Auburn gatvė gavo Litua-nica pavadinimą iki pa-skutinio gyventojų sura-šymo. 1930 m. Bridgeporte gyveno 53,553 žmonės, o 2010 m. – tik 31,925.

Visagalis internetas mums at-skleidžia įdomią šiandienos Litanica gatvės gyventojų demografiją. Vidu-tinė namo vertė šioje gatvėje 233,000 dol., vienos šeimos metinės pajamos – 55,000 dol., o 44 proc. Litanica gatvės gyventojų – baltaodžiai. Tiesa, lietu-vių Bridgeporte šiais laikais beveik nerasi – nebent vieną kitą pirmosios imigracijos palikuonį – dipukų – ne kažin kiek daugiau, na ir šiek tiek tre-čiabangių. Negailestingai Litanica gatvėje išnyko lietuvių kalba.

Nenuostabu, kad Bridgeportas savo dvasia yra patrauklus Hollywoo-dui. Štai amerikiečių kino režisierius Brian Robbins susidomėjo pastatu, 3436 South Litanica. Čia 2001 m. buvo filmuojami *Hardaball* epizodai (pa-grindinius vaidmenis atliko Keanu Reeves, Diane Lane ir D. B. Sweeney). Penkių butų pastatas su karčiama apačioje (taip, atpažinote, jog ten už baro kažkada stovėjo Charles Ukelis) – iš viso 7,100 kvadratinų pėdų – 2012 metais buvo parduotas už 238,000 dol.

Toli gražu ne visi Litanica gat-vės gyventojai yra pageidaujami ben-druomenės nariai. Čia nuo 1960-ųjų viešpatauja gatvės gauja („street gang”) *Satin Disciplines*, kurioje vy-rauja lotynų amerikiečiai. Pradžioje

gauja įsikūrė ties 24-osios ir Califor-nia gatvių sankryža. Vėliau jie atsi-dūrė Pilsen rajone, paskui ties 18-ta ir Oakley. „Šėtono pasekėjai” susirado užuovėją ir Bridgeporte ties 32-sios ir Litanica gatvių sankryža.

Užuovėją Litanica gatvėje rado ir lietuviai „pažangiečiai” (t. y. komu-nistai). Grįžęs iš Brazilijos, 1947 me-tais žurnalistas Stasys Jokubka apsi-gyveno Čikagoje, Bridgeporte. Ten jis įsigijo kuklų namelį Litanica gatvėje (3116 South Litanica). Netoliese esan-čioje Halsted gatvėje įsidarbino *Vil-nies* redakcijoje (1972–1990 m. buvo laikraščio redaktorius). 1990-tais grįžo į Brazilją, kur mirė 1998 m. spalio 19 d.

Demografija bei urbanizacija – nenusipėjama. Ne veltui sakoma: „Gera ten, kur mūsų nėra...”

Šalies vardą garsinantiems kūrėjams – Prezidentės palaikymas

Roberto Dačkauskas nuotr.

Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko su filmo „Kita svajonių komanda” režisieriumi Mariumi Markevičiumi. Su-sitikime buvo aptartas naujas šio režisieriaus ir lietuvių kino kūrėjų komandos darbas – filmas pagal Rūtos Šepetys bestselerį „Tarp pilkų de-besų”. Taip pat buvo kalbėta apie galimybę skatinti tarptautinių kino pro-jektų kūrimą ir geriau pristatyti Lietuvos kiną ir pačią Lietuvą visame pa-saulyje.

„Tai svarbus ir atsakingas darbas – kurti filmą visai mūsų tautai itin skausminga tremties tema. Lietuvos istorija pasauliui dar nepakankamai pristatyta, todėl tokiems darbams reikia visų mūsų palaikymo”, – sakė Prezidentė.

Pasak D. Grybauskaitės, talentingi Lietuvos menininkai yra sukūrę ne vieną tarptautinį dėmesį patraukusį filmą, tačiau reikia skatinti geresnį jų pristatymą ne tik Europoje, bet ir visame pasaulyje.

Praėjusių metų pabaigoje Marius Markevičius gavo teisę ekranizuoti Rūtos Šepetys bestselerį „Tarp pilkų debesų”. Šioje knygoje aprašoma 15-metės lietuvių Linos ir jos mamos bei brolio tremties 1941 m. istorija. Šiuo metu romanas jau yra išleistas 40 šalių, jį perskaityti galima net 36 kalbo-mis. Romanas buvo įtrauktas į mokyklų skaitymo programą net 21 JAV val-s-tijoje.

Režisierius, prodiuseris ir scenaristas Marius Markevičius gimė JAV. Jis buvo dokumentinės juostos „Kita svajonių komanda” režisierius, scena-ristas ir prodiuseris. Šis filmas buvo rodomas visoje Amerikoje ir daugelyje kitų šalių, o JAV prodiuserių gildija šį filmą nominavo Geriausios doku-mentinės juostos kategorijoje.

Prezidentės spaudos tarnybos info

Ilgiausių metų mūsų brangiam tėveliui ir seneliui – Mečiui Mikutaičiui, sulaukus 99 metų!!! Tėveli, jūs esate tikras pavyzdys mums visiems.

Ačiū už jūsų globą, meilę ir sunkų darbą.

Jūsų vaikai ir anūkai
Mindaugas, Vilija, Sigutė,
Aušrinė, Megan, Lana ir Jonas

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

CHIRURGAI

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
SHINGO YANO, MD
CHADI YAACOB, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69th St., Chicago, IL
5850 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti

„DRAUGA“

internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:

administracija@draugas.org ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

Skaitykite „Draugą“ greičiau!

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

7 7 3 - 6 6 3 - 4 3 6 3

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

“BAKE FOR ME” KAVINĖS

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

4305 S. Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

Siūlome pigiausius skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ
VYTIS TOURS

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2014 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Speciali kelionė į Dainų ir Šokių šventę Lietuvoje 2014 m. 6/27 – 7/7

Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite

www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas

Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM

doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjoms
kompanionėms ir namų ruo-
šos darbininkėms.

Galima gyventi kartu arba atvykti
į darbą ir išvykti.

Kreiptis:

ALL CARE

Employment Agency

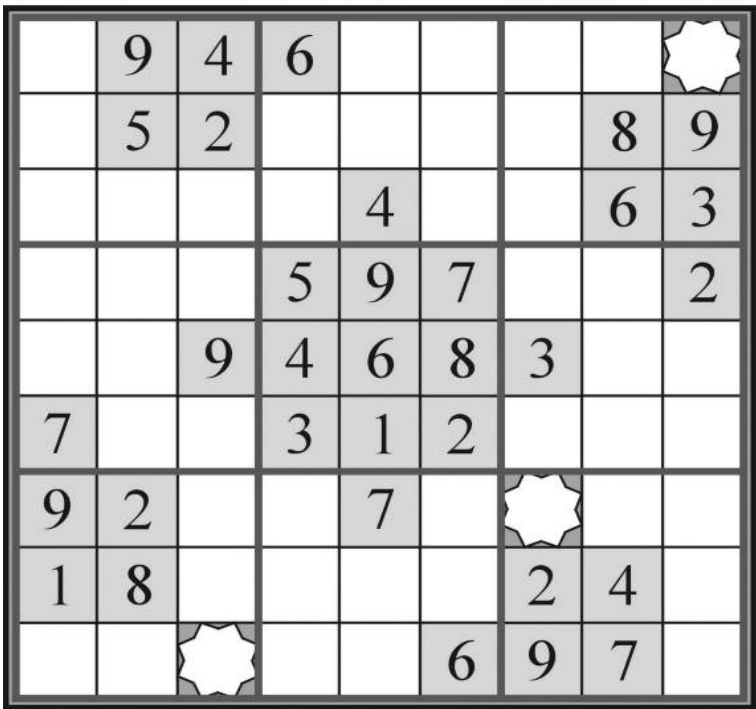
Tel. 773-736-7900

Apsilankykite
„Draugo“
internetinėje
svetainėje

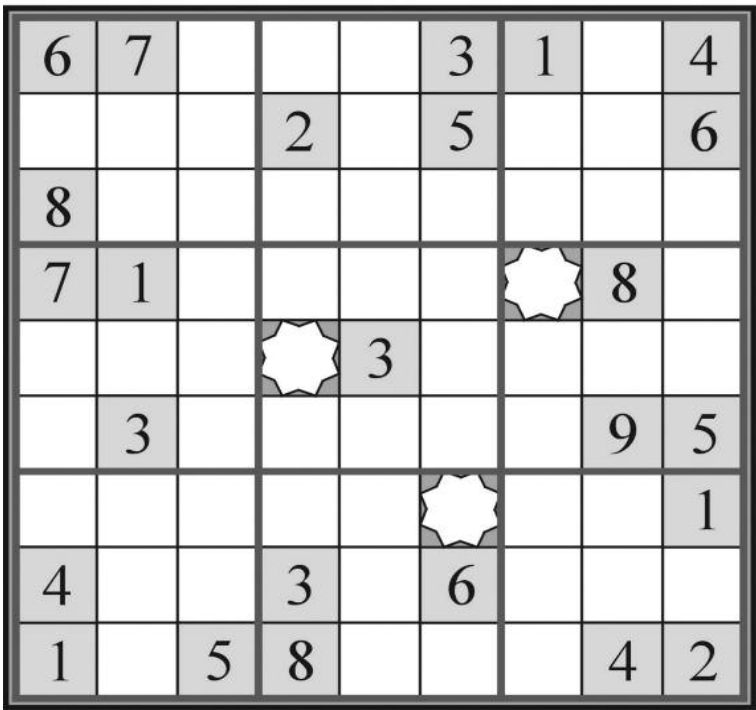
www.draugas.org

Sudoku Nr. 73

I tuščius langelius surašykite skaičius nuo 1 iki 9 taip, kad vienodi skaičiai nesikartotų nei eilutėse, nei stulpeliuose, nei 3X3 kvadratuose. Sudoku atsakymas – trijų skaitmenų pažymėtuose langeliuose suma.

+ + =

+ + =

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo, galimi pakeitimai.
Tel. 773-615-5235.
- Moteris ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis, rekomendacijos, vairuoja.
Tel. 773-449-0929.
- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais.
Tel. 773-707-7902.
- Moteris ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo lietuvių ar rusų šeimose. Geros rekomendacijos.
Tel. 630-863-1168.

DĖMESIO

Gražioje vietovėje šalia Vilniaus priimtume slaugyti ligonį savo erdviame name. Didelis, šviesus kambarys su židiniu, moderni virtuvė. Pilna priežiūra. Jei reikia, leidžiami vaistai ir taikoma būtina slauga. Didelis gėlynų ir vaismedžių kiemas. Žema kaina. Skambinti į Lietuvą tel. **011-370-61012352**. Galima teirautis Čikagoje tel. **(773) 727-2297**.

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME „DRAUGĄ“!
„Draugą“ atminkime savo testamentu.

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJAUŠKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St.; Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

ADVOKATAI

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

PARDUODA

European restaurant in Southwest suburb for sale.
630-464-8773

DRAUGAS 773-585-9500

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:
• implantai
• tiltai, karūnos, protezai
• vaikų dantų gydymas
• šaknies kanalų valymas
• chirurgija
• parodontozės specialistas kabinete
• kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas • TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

REAL ESTATE

Century 21
Accent Realty

10200 S. Cicero Ave.
Oak Lawn, Illinois 60453
Business: 708-423-9111
Fax: 708-423-9235
Cell: 708-945-9909
E-mail: astykuny@aol.com

ASTA T. MIKUNAS
Broker Associate

Profesionaliai ir sąžiningai patarnaujų įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiesčiuose.

DĖMESIO!
Perku miškus, žemes Lietuvoje. Gali būti nepilnai sutvarkyta nuosavybė, o už suteiktą informaciją – atsilygin-siu. **Tel. 630-340-9604**

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

ATLANTIC ExpressCorp.
SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA

Asmeninių siuntų tel.: **708-907-3000**

Siuntinių paėmimas iš namų: **630-774-2136**

Centrinio ofiso adresas: **8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455**

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS
SMILGA 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929
EXCEL INSURANCE 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700
ATLANTIC EXPRESS CHICAGO 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
LITHUANIA PLAZA 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
KUNIGAİKŠČIŲ UŽEIGA 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
RŪTA 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
ALWAYS WITH FLOWERS 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
EURUS DELI 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
BALALAIKA MUNDELEIN 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660
WONDERS OF NATURE 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-229-9450
BOČIU MENĖ 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)

Moralizuojantis ir agitacinis Varpo tonas išduoda aiškius siekius, bet ne visai tiksliai atspindi padėtį. Nei čekai gyveno rojuje, nei lietuviai buvo nusirintę į pragarą. Čekų pasaulėžiūrinis susiskirstymas buvo net gilesnis, nei lietuvių. Tačiau jų, kaip senos miestiečių tautos, pilietinis pajėgumas iš tiesų skyrėsi nuo lietuvių agrarinės, uždaros bendruomenės papročių. Taigi čekai tiko į sektinus herojus, o lietuvių diasporos aktyvistai patys turėjo kuo sekti.

Lietuviai atplukdė į naująją pasaulį savo atskirumą. Jie jautėsi skirtingi nuo senųjų gyventojų ir kitų imigrantų savo kalba, papročiais. Be to, imigrantų būrimasis tautinėmis kolonijomis (atskirai lietuviai, lenkai, airiai, italai, vokiečiai) sudarė išpūdį, kad tas pasaulis sudarytas iš įvairių etninių bendruomenių tinklų, tarp kurių jie – lietuviai – turi rasti savo vietą, jei nenori likti paskutiniai iš paskutiniųjų. Atsinešti kalbos skirtumai buvo lyg sienos, skyrę XIX a. pabaigoje vienus imigrantus nuo kitų.

Kaip jau buvo užsiminta, didelę įtaką lietuvių organizaciniam gyvenimui turėjo kitų tautų, pirmiausia lenkų, vokiečių, airių pavyzdys. Lietuviai greit suprato, kad JAV – milžiniškų galimybių krašte – vienas žmogus, atskiras individas mažai ką reiškia, ypač jei jis mažaraštis ir nepakankamai užsispyręs individualistas. Tiktai organizuoti žmonės gali turėti šios tokios įtakos. Lietuviai imigrantai dairėsi į kitataučius. Jie matė, kad lenkai, airiai, vokiečiai jau turėjo savo organizacijas, kad jie rūpinosi savišalpa ir nelaimės atveju ištiesdavo vienas kitam pagalbos ranką.

Pirmoji ir universaliausia organizacinė forma dažniausiai tapdavo savišalpos draugijos. Beje, net Rusijos sąlygomis lietuviai darbininkai pramoniniuose miestuose gebėjo išvystyti tokią savišalpos veiklą. Ką jau kalbėti apie Ameriką, kur viskas buvo galima, ko Konstitucija ir įstatymas nedraudė, kur jokia valdžia nesirūpino visais dirbančio individo poreikiais.

Daiva Dapkutė atkreipė dėmesį į refleksyviuosius kai kurių Amerikos lietuvių visuomenės šilkverpius. Vienas iš pirmųjų lietuviškų organizacijų kūrėjų vienuolis Augustinas Zaicas. Jis

KARKLO DIEGAS

lietuvių pasaulio istorija

EGIDIJUS ALEKSANDRAVIČIUS

63

ragino lietuvių žvelgti į kitas tautas, į jų patirtis organizuojantis, veikiant kartu ir taip stiprinti savo įgalumą, savivarbos ir pranašumo pamatus. Kaip tikras anos epochos Vakarų žmogus A. Zaicas aiškino lietuviams imigrantams:

Amerikoje Vokiečiai, Anglai ir Žydai įsirašo į daug draugysčių ant syčio, ir kad juos apima liga, jie gauna kožną savaitę 20, 30 ir 50 doliarų. O kad kam mirus našlė gauna į 1000 doliarų, argi tai nesmagi yra pagalba, ar ką?! Kожnoje parapijoje yra įtaisytos lenkiškos ar lietuviškos draugystės, visi darbininkai turėtų į jas įsirašyti, labiausia tie, kurie neturi pačių, taigi ir ligoje paliktų be prižiūrėjimo. Draugystė duos ir sargintoją ar prižiūrėtoją kilus nelaimėi. Norint ant mėnesio brangiai turėtumėte į draugystę mokėti, bet nelaimėje dvigubai ar daugiau

*turite prakišti. Svetimi matydami, jog ir mes lietuviai turime tokias draugystes, nemąstaus, jog stovime žemiau jų.*²⁰⁹

Paskutinio sakinio pabrėžimas yra tiesioginis įrodymas, kaip bendruomeninis savitarpio pagalbos gebėjimas gali būti naudingas kiekvienam individui, ir kaip šis kolektyvinis gebėjimas tampa naudingas tautinio būvio stiprinimui. Amerikietiško pragmatizmo dvasioje diasporos visuomenininkas misionierius demonstruoja, kaip asmeninė nauda, individualus saugumas siejasi su tautinės bendruomenės interesu. Individo poreikių ir tautinės diasporos interesus yra abi pusiai naudingas, vienas be kito negalintys egzistuoti.

Kadangi pirmosios imigrantų bangos lietuviai JAV nuo XIX a. 9 dešimtmečio glaudėsi prie lenkų kolonijų, darėsi akivaizdi asimetrija ir tautinė nelygybė. Jei lenkai gali susiorganizuoti, kodėl mes – lietuviai – negalime? Lietuvius su lenkais siejo panaši emigracinė patirtis, bendra religija ir šioks toks lenkų kalbos mokėjimas. Daugelyje kolonijų kūrėsi bendros su lenkais pašalpos draugijos ir mišrios parapijos. Lenkų imigrantų organizacijos, net ideologinis susiskirstymas buvo savotiškas pavyzdys lietuvių išeivijai. Būtent iš lenkų buvo nusiziūrėta etninės parapijos modelis Jungtinėse Amerikos Valstijose, daugelio organizacijų struktūra, įstatai. Kita vertus, būtent ši aplinkybė veikė it koks bendras iššū-

kis, it istorijos mesta pirštinė, kurią lietuvių diasporos aktyvistai drąsiai pakėlė.

Daugelyje Amerikos vietovių pirmiausia rasime mišrias lietuvių-lenkų draugijas: 1871 m. Šamokine įkurta Šv. Vaitiekaus draugiją, 1872 m. – Šv. Kazimiero pašalpos draugiją Šenandoa; Aušros vartų Panelės švenčiausios draugiją Čikagoje 1883 m., mišrią lietuvių-lenkų draugiją Kostiuška Voterberyje XIX a. devintojo dešimtmečio pradžioje, Bostone 1893 m. buvo įkurta Polish Lithuanian Club in Boston ir kt.

Pirmieji Amerikos lietuvių diasporos istorikai sutartinai nurodo anksčiausią, jau grynai lietuvišką Šv. Jurgio pašalpos draugiją. 1877 metais ją įsteigė ir jai lietuviškus įstatus surašė brolis Augustinas Zaicas Šenandoa, Pensilvanijos valstijoje. Geras pavyzdys užkrėtė, o socialinio kapitalo augimui dirva buvo labai palanki. Draugijos dygo, kaip grybai po lietaus: po pirmos bendros su lenkais Šv. Vaitiekaus draugijos buvo įkurtos 1871 m. Šamokine, iki XIX a. pabaigos jau buvo skaičiuojama apie 500 draugijų.²¹⁰ Daugiausia tvėrėsi savišalpos draugijos, kurių pagrindinis tikslas buvo pašalpa ir parama savo nariams, po to būdavo svarbu tautiniai, religiniai, kultūriniai reikalai. Atsirado įvairios mokslo, blaiybės, muzikos, politikos draugijos. Buvo vyrų draugijos, bet ir moterys po kiek laiko pradėjo kurti atskiras moterų draugijas, atsirado ir mišrių draugijų.

Nusižiūrėjus į kitas tautas bandyta steigti ir organizacijas, siekiančias suburti visus lietuvius Amerikoje. (konkurencingas pavyzdys – lenkų savišalpos organizacija Związek Narodowy Polski.) Lietuvių tautinio judėjimo geografinė plėtimasis, o Amerikos lietuvių išipareigojimai augo. Lūžio momentu laikytina lietuvių lyderių politinė emigracija į JAV. Ši 1886 m. aušrininko ir didelio nenuoramos Jono Šliūpo iniciatyva Šenandoa gimė Susivienijimas lietuvių Amerikoje, kuris siekė vienyti jau susiorganizavusius žmones, t. y. buvo tarsi draugijų federacija, leidusi išplėtoti organizacinį tinklą po visas lietuvių kolonijas. Organizacija savo įstatuose skelbė, kad jos tikslas yra

...vienyti į brolišką sąjungą visus gero elgesio lietuvius, neatsižvelgiant į jų lytį, tautybę ar politines pažiūras, (...) auklėti narių tarpe brolybės dvasią ir praktikuoti gailėstingumo bei labdarės principus (...) kelti narių dorovę, švietimą, visuomeninę ir ūkinę būklę...

Politinių išeivių vaizduotė ir aspiracijos čia buvo lemianti aplinkybė. Lietuvių pasaulis kartu su gimtine pamažu pradėjo susivokti esąs vienas kūnas ir viena dvasia, o skirtinguose pasaulio kampuose gyvenę lietuviai ėmė gyventi panašiais ateities lūkesčiais, vienodais išipareigojimais atgimtančiai Lietuvai. Nesvarbu, kad Jono Šliūpo inicijuotas susivienijimas išsilaikė tik kelis metus (1886–1888 m.) ir labai greit (tais pačiais metais) susilaukė stipraus konkurento – katalikiškojo Susivienijimo lietuvių Romos Katalikų Amerikoje. Svarbu, kad vėliau jis buvo atgaivintas ir tęsia savo veiklą iki šiol, t. y. išibėgėdamas į antrą savo istorinės egzistencijos šimtmetį.

209. Dapkutė, Daiva; Celešūtė, Ingrida; Jovaišienė, Diana; Kuzmickaitė, Daiva Kristina; Saldukas, Linas; Ūsaitė, Kristina. *Lietuviai pasaulyje: tautinio identiteto išsaugojimas emigracijoje*. Kolektyvinė monografija. Klaipėda: Baltic Printing House, 2012, p. 47

210. Misiūnas, Remigijus. *Informacinių kovų kryžkelėse: JAV lietuvių informacinės kovos XIX a. pabaigoje – 1922 m.* Vilnius: Versus aureus, 2004, p. 17

12-os advokatų komanda | Ilgametė patirtis | Lietuviškai kalbantys profesionalai

BOODELL & DOMANSKIS, LLC

Adomas Siudika Teisininkas (312) 938-4909 asiudika@boodlaw.com	Audra P. Karalius Advokate (312) 219-8540 akaralius@boodlaw.com	A. Rimas Domanskis Advokatas (312) 540-1075 domanskis@boodlaw.com	Dainius R. Dumbrys Advokatas (312) 938-4905 ddumbrys@boodlaw.com
--	---	---	--

Nekilnojamas turtas
—
Įmonių ir komercinė teisė
—
Paveldėjimo teisė JAV ir Lietuvoje
—
Atstovavimas teismuose
—

353 N. Clark Street
Suite 1800
Chicago, IL 60654
Fax: (312) 540-1162
www.boodlaw.com

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

Lietuvos Respublikos ambasada Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Meksikos Jungtinėms Valstijoms skelbia atranką į raštvedžio(-ės) (ambasadoriaus padėjėjo(-os) pareigybę.

Atrinktam kandidatui bus mokamas nustatyto dydžio mėnesinis darbo užmokestis, siūloma sudaryti terminuotą darbo sutartį.

Reikalavimai:

- turėti aukštąjį universitetinį arba jam prilygtiną išsilavinimą (privalumas – išsilavinimas tarptautinių santykių, informacijos-komunikacijos, viešojo administravimo ir ekonomikos srityse);
- mokėti anglų kalbą ne žemesniu kaip įgudusio vartotojo C2 lygiu ir puikiai mokėti lietuvių kalbą (raštu ir žodžiu);
- būti susipažinusi su Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais bei kitais teisės aktais, reglamentuojančiais valstybės tarnybos, diplomatinės tarnybos ir ministerijos veiklą;
- išmanyti ambasados veiklos, raštvedybos, diplomatinio protokolo bei etiketo ypatumus;
- mokėti dirbti kompiuteriu, su Microsoft Office programomis ir kitomis organizacinės technikos priemonėmis;
- gebėti savarankiškai planuoti ir organizuoti savo veiklą;
- gebėti sklandžiai dėstyti mintis, bendrauti, būti pareigingam ir darbščiam;
- būti susipažinusi su JAV politine, ekonomine ir teisine sistema;
- darbo administracijoje patirtis – privalumas;
- turėti Lietuvos Respublikos pilietybę.

Funkcijos:

- rengti ambasadoriaus protokolinius laiškus ir rūpintis jų išsiuntimu;
- teikti ambasadoriui pasirašyti tik viešus raštus ir rūpintis jų išsiuntimu;
- rūpintis viešbučių, restoranų ir transporto bilietų užsakymais;
- organizuoti ambasados priėmimus, oficialius pietus ir kitus protokolinius renginius;
- organizacinė pagalba delegacijų vizitų ir ambasados renginių metu;
- vykdyti kitus ambasados vadovo pavedimus.

Susidomėjusius prašome siųsti savo gyvenimo aprašymą ir motyvacinį laišką elektroniniu paštu **amb.us@urm.lt** iki **2014 m. vasario 24 d. (imtinai)**. Pirmą atranką praėję kandidatai bus kviečiami pateikti gyvenimo aprašyme pateiktą informaciją pagrindžiančius dokumentus ir atvykti į pokalbį dėl darbo arba apie jį pasikalbėti telefonu. Atrinktas kandidatas turės gauti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduotą leidimą dirbti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „konfidencialiai“.

A † A
STEFANIJAI PETRAITIENEI

mirus Kanadoje, nuoširdžiai užjaučiame seserį STASĘ PETERSONIENĘ, dukterėčią DAIVĄ ir sūnėną VYTĄ bei kitus gimines ir artimuosius.

Milda Šatienė
Antanas Paužolis
Laima Apanavičienė
Nelia Paulauskaitė

A † A
ALGIMANTUI ŠIMOLIŪNUI

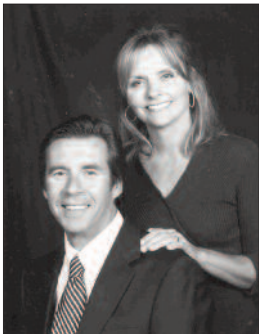
atsiskyrusiam iš mūsų tarpo, liūdime kartu ir reiškiamo nuoširdžią užuojautą jo mylimai žmonai ŽELVYRAI, dukrelėms JULIJAI ir VIKTORIJAI, broliui SAULIUI ir jų šeimoms bei giminėms Amerikoje ir Lietuvoje.

Hanau gimnazijos bendraklasių vardu
Regina Malcanaitė Petrauskienė

Palos-Gaidas
FUNERAL HOME

- Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto
- 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių

11028 S. Southwest Hwy.
Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO, 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

TIK \$35
pirmiems metams

DRAUGAS NEWS

Naujas mėnesinis laikraštis
angliškai skaitantiems

**Prenumeruokite sau, savo vaikams,
draugams, vaikaičiams!**

Vardas, pavardė _____
Adresas _____
Miestas, Valstija Zip _____
El. paštas _____

Čekį rašyti ir siųsti: Draugas News, 4545 W 63 St, Chicago, IL 60629
Arba prenumeruokite tinklalapyje: www.draugasnews.org

WWW.DRAUGAS.ORG

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti

„DRAUGA“

internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:
administracija@draugas.org
ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

Skaitykite „Draugą“ greičiau!

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių** reikalų skyrius trečiadienį, vasario 12 d., 1 val. p. p. kviečia visus į PLC Lemonte skaityklą, kur artėjančios Vasario 16-osios proga matysite dokumentinį filmą „Nesulaužyti priesaikos“ apie lietuvių partizaninį karą prieš sovietinį okupantą ir vieno kovotojo, vėliau kalinio ir tremtinio nepalaužtą meilę savo kraštui.

■ **Vasario 13 d., ketvirtadienį, 11 val.** r. JAV LB atstovai kartu su Cicero miesto savivaldybe, Cicero miesto centre iškels Lietuvos tautinę vėliavą. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

■ **Vasario 14 d., penktadienį, 7 val. v.**

iškilmingose šv. Mišiose Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, atnaujinant Santuokos sakramento įžadus, išgyvenkite vėl priesaikos virpulį ir džiaugsimą.

■ **Vasario 15 d., šeštadienį, 11:30 val.** r., JAV LB Waukegan/Lake County apylinkė kartu su Gedimino lituanistine mokykla minės Lietuvos Nepriklausomybės dieną. Šventė vyks mokyklos patalpose (St. Andrew Lutheran Church, 10 S. Lake Street, Mundelein, IL. 60060). Po šventės vaišinsimės lietuviškais patiekalais.

■ **Vasario 16 d. minėjimas vyks Pasaulio** lietuvių centre, Fondo salėje. Pradžią – 12 val. p. p. Tęsis iki 4 val. p. p.

PAGALBOS ŠAUKSMAS

Romana Samoška ir keturi jos sūnūs trys iš jų – antros, ketvirtos ir penktos klasės mokiniai, neteko pastogės iki pamatų sudegus jos namui. Nelaimė įvyko 2014 metų sausio 11 dieną Oak Lawn rajone, Illinois valstijoje. Kas galite, prašoma padėti šiai lietuvių šeimai atsistoti ant kojų. Čekius galite siųsti nukentėjusios vardu.

Romana Samoška
10106 S. Kedvale Ave.
Oak Lawn, IL 60453

Apie šį įvykį skaitykite Oaklawn.patch.com/samoska

„**Saulutė**“, Lietuvos vaikų globos būrelis dėkoja už aukas padėti vargingai gyvenantiems vaikams ir studentams Lietuvoje. Aukojo: Jonas ir Ona Treškos **\$30**, Rosemarie Ignash **\$8**, Danguolė Sadūnaitė Sealey **\$68**; tęsiant vaiko metinę paramą Marija Kuprienė **\$360**, Laura Lauciūtė **\$360**, neįgaliųjų šeimai Donatas Tījūnėlis **\$1,300**. Labai ačiū. „**Saulutė**“, 414 Freehauf St., Lemont, IL 60439, tel. (630) 243-6435, el. paštas: indretijunelis@sbcblogal.net Aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių.

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas

Sekmadienį, vasario 16 d., 11:00 val. ryto
Šv. Mišios, Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje
Iškilmingas minėjimas – parapijos salėje.

Visus maloniai kviečia
Amerikos Lietuvių Taryba ir ją sudarančios organizacijos

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

**THE LAW
OFFICE OF
ANDRIUS
SPOKAS**

Traffic & CDL Violations / DUI
Criminal Defense / Record Expungements
Auto Accidents / Personal Injury
Real Estate / Civil Disputes
Kalbame lietuviškai • Priimame kreditines korteles
9 East Irving Park Rd. Roselle, IL 60172
Tel.: (630) 635-2385 www.spokaslaw.com

**PRENUMERUOKIME
IR SKAITYKIME**
„DRAUGA“!
Apsilankykite
„Draugo“ internetinėje
svetainėje
www.draugas.org

PASaulio LIETUVIŲ GYVENIMAS NUOTRAUKOSE

Vilniaus arkikatedroje – atšventinimo iškilmės

Vasario 5 d. Vilniaus arkikatedra bazilika šventė 25-erių metų atšventinimo sukaktį. Katedros grąžinimo tikintiesiems jubiliejus buvo minimas bendra malda. Vyko iškilmingos šv. Mišios, jas aukojo Vilniaus arkivyskupas metropolitas Gintaras Grušas.

Martyno Ambrazo (ELTA) nuotr.

Įpusėjo David Garrett ir Martyno Levickio koncertinė kelionė

Pilnose salėse muzikuoja sausio 10 d. koncertinį turą JAV ir Meksikoje pradėję smuikininkas David Garrett ir akordeonistas Martynas Levickis. Kovo mėnesį jie dar pasirodys Minneapolisje, Milvaukyje, Čikagoje, New Yorke, Pittsburghe, Wallingforde, Worcesteryje, Atlantoje, St. Petersburgė bei Coral Springs.

Daugiau informacijos: <http://www.david-garrett.com/us/2014/01/10/davids-us-tour-kicks-off-today/>

www.draugas.org

HOME MADE EUROPEAN CUISINE
Dine-In Carry-Out Banquets Catering

Monday **closed**
Tue - Fri **10am - 8pm**
Saturday **10am - 4pm**
Sunday **11am - 5pm**

6551 South Cass Ave.
Westmont, IL 60559

630 964 7882

California Lithuanian Credit Union
Santa Monica, CA

(310) 828-7095
info@clcu.org

1.75% 3 Metų CD

2.00% 3 Metų IRA CD

Valdžios apdrausta iki \$250,000